Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2019. március 28., csütörtök
LXXI. évfolyam
72. (20153.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,13 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Autópálya-építés Maroskecén

Erdélyi földek kisajátítása

Fotó: Nagy Tibor

Mezőgazdasági területeket szabdal szét az erdélyi autópálya nyomvonala, de ez a legkevésbé sem érdekli a fővárosi tervezőket. Ami az autópályára várakozóknak örömteli remény, az érintett települések lakóinak bosszúság és fájdalom forrása. Maroskecén az erdélyi autópálya-építés második szakaszát megnyerő Straco cég telephelyén szép sorban várakoznak a nehézgépek. Az általuk felvállalt szakaszon halvány a tevékenység, de annál nagyobb mellénnyel autóznak a munkavezetők bukaresti rendszámú terepjáróikon, és dühösek, ha egy helybéli az ősök földjén megáll.

Szer Pálosy Piroska

Pedig elvileg azok, akik nem kaptak kártérítést, jogosan érezhetik még sajátjuknak földjüket, amit kettészel az araszolva készülgető autópálya, és az ismételt kérések ellenére sem módosítanak rajta, annak ellenére, hogy egy felüljáróval megoldódhatna a gond. Az autópálya-építésnek közvetlen hatása van a nyomvonal által érintett települések lakosainak életére, azonban a hatalmon lévőket ez a legkevésbé sem érdekli. Olyan törvényrendeleteket hoznak, amelyekre hivatkozva minden a legnagyobb rendben lévőnek tűnik. Pedig egyik-másik település közösségi érdekeit is szem előtt kellene tartani, ez idáig azonban a Maros megyei gazdák nem kaptak kártérítést a megélhetésüket biztosító elvett földterületeik miatt.

(Folytatás a 10. oldalon)

Költő a táblánál

Az élő, élvezhető irodalmat viszi be a tantermekbe a Podium Egyesület Írók az iskolában nevű projektje, amelynek keretében tíz író, költő marosvásárhelyi középiskolásokkal találkozik. Tegnap Kali Ágnes fiatal költő, dramaturg öt bolyais osztálynak tartott irodalomórát. Ennek apropóján Valentin Covaciu ötletgazdával beszélgettünk.

4.

Mindennapjainkban élő múltunk

Hogyan befolyásol minket felnőttként is az, ha nem tervezett babaként jöttünk a világra, vagy ha esetleg fiút vártak a szüleink, de lány született? – többek között ezekre a kérdésekre kaphattak választ azok, akik részt vettek a sikerlistákat vezető Örökölt sors című könyv szerzője, Orvos-Tóth Noémi klinikai szakpszichológus előadásán, aki a Nyitott Akadémia szervezésében első alkalommal járt Marosvásárhelyen.

5.

A bükki füvesember „karcsúsító” tanácsai

A nyári alak télen készül, mondják – helyesen – a gyakorlott testépítők. És ha nemcsak a bikiniszezonra szeretnénk néhány kilótól megszabadulni, hanem egészségünk, fittségünk visszaszerzése is cél, akkor éppen ideje elkezdeni egy karcsúsító, méregtelenítő kúrát. Ebben segíthetnek Gyuri bácsi, a bükki füvesember tanácsai…

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Vízválasztó

Antalfi Imola

A mára összehívott marosvásárhelyi tanácsülés legizgalmasabbnak ígérkező napirendi pontja kétségkívül annak a januári határozatnak a visszavonása, amellyel a testület jóváhagyta a főtéri mélygarázs műszaki pénzügyi mutatóit. A döntés azóta is borzolja a kedélyeket, a vélemények megoszlanak. Van, aki támogatja a tervet, a közösségi médiát azonban elárasztották a bírálatok, amelyek lényege, hogy nem kell mélygarázs, mert félő, hogy a hosszan tartó építkezés során átalakítják a történelmi városközpontot, sérülhetnek a műemlék épületek, rossz gondolat a forgalom bevonzása a főtérre, ahelyett hogy a kivezetésén fáradoznának. Hogy ki milyen megfontolásból szavazta meg a beruházás elindítását lehetővé tevő pénzügyi mutatókat és még korábban egy 33 millió lejes bankkölcsön felvételét (a beruházás becsült értéke mára már jóval meghaladta ezt), csak sejthetjük, a lényeg az, hogy egy ilyen méretű, évekig elhúzódó és a városközpontot gyakorlatilag építőteleppé alakító projektnek vannak-e alternatívái? Lehetne-e olyan megoldásokat találni, amelyek egyrészt az autókat „kiiktatnák” a központból anélkül, hogy a gépkocsiforgalom „megölje” a környező utcákat (tehát olyan forgalmi stratégiát kellene kigondolni, amely gördülékenyebbé teszi az autós közlekedést), másrészt a főtér környékén van-e lehetőség, megfelelő telek emeletes parkolóház építésére? Az évek során legalább három ilyen helyszín felmerült:

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

28., csütörtök

A Nap kel
6 óra 10 perckor,
lenyugszik
18 óra 45 perckor.
Az év 87. napja,
hátravan 278 nap.

Isten éltessen!

Ma **GEDEON** és **JOHANNA**, holnap **AUGUSZTA** napja. **AUGUSZTA:** a latin eredetű Augustus férfinév párja. A latin név jelentése: magasztos, fennkölt.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max. 11°C
min. -1°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. március 27.

1 EUR	4,7620
1 USD	4,2209
100 HUF	1,4862
1 g ARANY	178,9362

Megyei hírek

Erdélyi sajtmustra

A Petry Látványműhely és Múzeum erdélyi sajtmustrát szervez április 5-én 9-19 óra között a marosvásárhelyi Rákóczi lépcső alatti kis utcában. Az eseményen számos sajtkülönlegesség közül lehet majd válogatni, ugyanakkor ismét sor kerül a sajtok versenyére is.

Marosszéki népdalvetélkedő

A marosvásárhelyi Spectrum Színház Egyesület a Maros Művészegyüttessel együttműködve a Csoóri Sándor Alap támogatásával marosszéki népdalvetélkedőt szervez iskolás gyermekeknek. A tanügyminisztérium versenynaptárában szereplő vetélkedőre március 30-án, szombaton reggel 9 órától kerül sor a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén. A jelentkezőket négy korcsoportban (II–III., IV–V., VI–VIII., IX–XII. osztály) értékeli a szakmai zsűri. Bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán.

Szezonális gyermekbetegségek

A Marosvásárhelyi Máltai Szeretetszolgálat szervezésében március 28-án, ma 18 órakor a szezonális gyermekbetegségekről, illetve a megelőzés lehetőségeiről tart előadást dr. Török Rozália a Máltai Szeretetszolgálat Berek utca 1. szám alatti székhelyén.

A sas visszatér

Ma 18 órakor Szovátán, a polgármesteri hivatal tanácstermében Székely Ferenc legújabb, A sas visszatér című interjúkötetét mutatják be. A kötetben tíz jeles személyiség – Baricz Lajos, Beder Tibor, Böjte Lídia, Ferencz Imre, Fülöp Kálmán, Garda Dezső, Koszta Gabriella, Kozma Mária, Molnos Ferenc és Sz. Kovács Géza – vall életéről, pályájáról, szülőföldszeretetéről. A bemutatón jelen lesz Baricz Lajos, Böjte Lídia, Fülöp Kálmán és Molnos Lajos. A kötetet Mester Zoltán, a Bernády Egylet elnöke ismerteti. Székely Szabó Zoltán részleteket ad elő Székely Ferenc Tegye szerdára! című, népi humort és irodalmi anekdotákat tartalmazó kötetéből.

Népismeret, szolgálat, jövendő

Ma március 28-án, 19 órától a marosvásárhelyi Diakóniai Otthon Bocskai termében (Eminescu u. 28.), a Vártemplomi Egyházközség előadás-sorozatának keretében dr. Barabás László tart vetített képes előadást a Kántor-Tanítóképző Főiskolának az elmúlt negyedszázadban szervezett tanulmányútjairól, táborairól. Bemutatják az e témában összeállított *Népismeret, szolgálat, jövendő* című, nemrég megjelent kötetet is, amely a helyszínen megvásárolható. A kötetet Bodolai Gyöngyi újságíró, a Népújság szerkesztője ismerteti, orgonán közreműködik Bereczky-Tollas László egyházzenész, vártemplomi kántor.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Zajlanak a 9. Marosvásárhelyi Magyar Filmnapok

Tegnap, március 27-én elkezdődtek az immár kilencedik alkalommal megszervezett Marosvásárhelyi Magyar Filmnapok. A március 31-ig, vasárnap estig tartó, tárlatnyitóval, lapszámbemutatóval és koncerttel gazdagított összművészeti eseménysorozat öt helyszínen – a Művész moziban, a G. Caféban, a K'ARTE szobában, a Spectrum Színházban, valamint a Jazz&Blues Clubban – zajlik, a további programot az alábbiakban olvashatják.

Csütörtök – 19:00 – ULTRA (dok., r: Simonyi Balázs, 2017, 82 perc) 12+ – Művész mozi, Arta terem. Közönségtalálkozó: Simonyi Balázs.

Péntek – Művész mozi – 16:00 Kisjátékfilmek (109 perc). 19:00 – Infinitezimal: Lapszámbemutató (Spectrum Színház). 20:00 – Örök tél (r.: Szász Attila, 2018, 110 perc) 12+.

Szombat – Művész mozi – 16:00 – Salamon király kalandjai (anim., r.: A. H. Kaminski, Pálfi Zsolt, 2017, 80 perc) AG. 18:00 – A püspök reggelije. Márton Áron első ötven éve (dok., r.: Zágoni Balázs, 2007-2018, 55 perc). Közönségtalálkozó: Zágoni Balázs. 20:30 – Hajnali láz (r.: Gárdos Péter, 2015, 114 perc) 12+.

Vasárnap – Művész mozi – 16:00 – Havanna, csak oda (dok., r.: Breier Ádám, 2018, 52 perc) 12+. A sárga csikó nyomában (dok., r.: Zágoni Bálint, 50 perc). 17:00 – Kamaraest: Kondorosi Karolina, Matsunaga Minami, Bodor Ágnes (Jazz&Blues Club). 18:00 – Egy szerelem gasztronómiája (r.: Madarász Isti, 2017, 88 perc) 12+. 20:00 – Napszállta (r.: Nemes Jeles László, 2018, 142 perc) 16+.

A filmeket román vagy angol felirattal vetítik, a dokumentumfilmekre és a kisjátékfilmekre a belépés ingyenes. A nagyjátékfilmekre a belépő 5 lejbe kerül.

A filmnapok szervezője ez évben is a Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Intézet és a K'Arte Egyesület, partnere pedig a Bioeel. *(Knb.)*

E hónapi nyerteseink

Borbély Ernő

Negyvennégy hűséges előfizetőnk jelenlétében sor került a Bernády Házban a Népújság által felajánlott havi nyeremények kisorsolására.

A Hűséges előfizető márciusi nyereményjátékra Marosvásárhelyről 323 levél érkezett, vidékről 62.

Két jelen levő olvasónk, *Csutak Mária* és *Szinyi Béla* boldogan vették át nyereményeiket. Másik két marosvásárhelyi nyertesünk: *Böszörményi Gizella* Kövesdomb utcai és *Mattern Mária* Parângului utcai olvasónk. Vidéki nyerteseink: *Kiss Mária* atosfalvi és *Bartha Szende* bándi előfizetőnk.

Fotó: Nagy Tibor

Maros megyében ingyenes felkészítő a nyolcadikos képességvizsgára

Novák Csaba Zoltán és Császár Károly Zsolt szenátori irodája, illetve az RMDSZ Maros megyei szervezete ingyenes felkészítőt szervez a nyolcadikos képességvizsgára román és magyar nyelvből, valamint matematikából a következő településeken: Dicsőszentmárton, Nyárádszereda, Erdőszentgyörgy, Szászrégen, Szováta. Jelentkezni a következő elérhetőségeken lehet: Dicsőszentmárton – Magó Attila, tel. 0726-340-631; Nyárádszereda – Fancsali Ferenc, tel. 0741-052-523; Erdőszentgyörgy – Léta Áron András, tel. 0728-235-941; Szászrégen – Dénes József, tel. 0745-938-305; Szováta – Kovács István, tel. 0756-839-119. A felkészítőkre április 6-ától a tanév végéig, hétvégeken, szombaton délelőttönként kerül sor a felsorolt városokban, a jelentkezéseket követő egyeztetések alapján, a megbeszélt helyen.

Ingyenes felkészítő a nyolcadikos képességvizsgára Marosvásárhelyen

Novák Csaba Zoltán szenátori irodája és az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete ingyenes felkészítőt szervez a nyolcadikos képességvizsgára román és magyar nyelvből, valamint matematikából. Jelentkezni lehet a következő e-mail-címen: szászkinga06@yahoo.com vagy a 0760-357-470-es telefonszámon. A felkészítőkre április 6-ától a tanév végéig hétvégeken, szombaton délelőttönként kerül sor Marosvásárhelyen, az RMDSZ székházában (Dózsa György u. 9. sz.), a jelentkezéseket követő egyeztetések alapján.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A terrorizmus vádjával elítélt székelyek április eleji szabadon bocsátásában bízik a Kisebbségi Jogvédő Intézet

A budapesti Kisebbségi Jogvédő Intézet abban bízik, hogy a legfelsőbb bíróság április 9-ére várható határozata után hazatérhet a családjához a terrorizmus vádjával elítélt és fogva tartott Beke István és Szőcs Zoltán.

Erről Csóti György, a Kisebbségi Jogvédő Intézet igazgatója nyilatkozott az MTI-nek, miután szerdán meglátogatta a feketehalmi börtönben a két elítéltet. Kijelentette: megalázó és szívszorongató az a helyzet, hogy a két férfi egy koncepciós perben bizonyítékok nélkül kimondott ítélet következtében van börtönben, és Szőcs Zoltánt még a gyermeke januári születésekor sem engedték el egy napra a családjához.

Hozzátette: a székely férfiak a megalázó helyzet ellenére fizikailag jól vannak, ellátásuk megfelelő, emelt fővel viselik a sorsukat, és nem kérnek kegyelmet. Hozzátette: nagy reménységgel tekintenek az április 9-i bukaresti tárgyalásra, amelyen a legfelsőbb bíróság ismét megvizsgálja az ügyüket.

Csóti György szerint a legjobb megoldás az lenne, ha a legfelsőbb bíróság eltörölné a két székely férfit ötéves börtönbüntetésre ítélő másodfokú ítéletet, és helyben hagyná az őket lényegében felmentő elsőfokú ítéletet. Hozzátette: az is elfogadható megoldás lenne, ha a bíróság felfüggesztené a másodfokú ítéletet, szabadlábra helyezné a két elítéltet, és az ügy újratárgyalását rendelné el. Kedvező előjelnek tekintette, hogy az eredetileg április 23-ra kiírt tárgyalás időpontját – miután az egyik ügyvéd jelezte, hogy nem alkalmas az időpont – nem halasztották, hanem előre hozták április 9-re.

Csóti György elmondta: a Kisebbségi Jogvédő Intézet az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult a két székely férfi ügyében. Biztosnak vélte, hogy Strasbourgban elmarasztalják a román államot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérülése miatt. Ez a jog szerinte akkor sérült, amikor a legfelsőbb bíróság a jogerős ítélet kimondása előtt megváltoztatta az egyik vádpontot, és nem adott lehetőséget a vádlottaknak az új vádpont elleni védekezésre.

A jogvédő intézet igazgatója azt is elmondta, hogy egyelőre „a fiókba tették” azokat az iratokat, amelyekkel az Európai Unió elé akarták vinni az ügyet, és várják az április 9-i tárgyalást. Csóti György szerint a Beke–Szőcs-ügy egyike azoknak az ügyeknek, amelyek bizonyítják, hogy Romániában a nemzeti hovatartozás alapján sérül a jogállamiság. Szerinte a magyaroknak visszaszolgáltatott, de ténylegesen vissza nem adott, majd a román állam által visszaperelt tulajdonok ügye és a magyar ügyekben szerepet vállaló polgármesterek ellen indított alaptalan eljárások mind ezt igazolják. Hozzátette: elkezdték annak az előkészítését, hogy az EU-szerződés hetedik cikkelye alapján induljon eljárás Románia ellen a jogállamiság nemzeti hovatartozás alapján történő megsértése miatt. *(MTI)*

Brexit

A héten újabb szavazás lehet a kilépési megállapodásról

Theresa May brit miniszterelnök utalást tett arra szerdán, hogy a brit EU-tagság megszűnésének (Brexit) feltételrendszeréről novemberben elért, a londoni alsóház által azonban eddig kétszer is nagy többséggel elutasított megállapodást a kormány a héten ismét az alsóház elé terjesztheti vitára és szavazásra.

Fotó: Dan Kitwood Getty Images

A képviselői kérdések és azonnali miniszterelnöki válaszok szokásos szerda délutáni alsóházi órájában egy kormánypárti képviselő felrótta, hogy jóllehet May az elmúlt hónapokban „száznál is többször” megígérte a kilépés pénteken lejáró eredeti határidejének betartását, az utolsó pillanatban mégis a Brexit elhalasztását kérte az EU-tól.

Válaszában Theresa May kijelentette: a kormány a Brexitet mindenképpen garantálni tudja, abban az esetben, ha a kérdező képviselő és kollégái „ezen a héten” támogatják a kilépési feltételeket tartalmazó megállapodást.

A brit EU-tagság eredetileg ezen a héten, pénteken, brit idő szerint 23 órakor, közép-európai idő szerint éjfélkor szűnt volna meg.

Theresa May azonban – miután az alsóház januárban 230, két hete 149 fős többséggel elvetette a Brexit-megállapodást – a múlt héten hivatalosan kezdeményezte az Európai Uniónál a Brexit határidejének június 30-ig terjedő halasztását.

Az EU a csütörtök-pénteki csúcsértekezleten végül olyan megoldásra jutott, hogy ha a brit parlament ezen a héten elfogadja a Brexit-megállapodást, a kilépés május 22-éig – az európai parlamenti választások előtti napig – halasztható.

A Brexit-egyezmény újbóli elutasítása esetén viszont a brit kormánynak április 12-éig ismertetnie kell az EU-val a további menetrendről szóló elképzeléseit, és döntenie kellene arról is, hogy részt akar-e venni az EP-választásokon. Ha erre a brit kormány hajlandó, akkor az EU-csúcson elért megállapodás alapján a Brexit hosszabb ideig tartó – egyelőre kijelölt határidő nélküli – halasztása is szóba kerülhet, ha viszont London továbbra is elveti a részvételt az EP-választásokon, akkor április 12-én elvileg megállapodás nélkül megszűnhet a brit EU-tagság.

May többször megerősített álláspontja az, hogy a kormány csak akkor terjeszti harmadszor is az alsóház elé a Brexit-megállapodást, ha biztos abban, hogy ezúttal meg tudja nyerni a képviselők többségét az egyezmény támogatásának.

A héten már voltak olyan utalások a kormány részéről, hogy ez nem kizárt.

David Davis volt Brexit-ügyi miniszter, aki a Konzervatív Párt keményvonalas Brexit-táborának egyik prominens tagja, az interjúban kijelentette, hogy az EU-val elért megállapodás „nem jó”, de elfogadásának alternatívája „kaotikus fejlemények egész sora” lenne.

A volt Brexit-miniszter szerint már e káoszsorozatba illeszkedik az az indítvány is, amelynek alapján a képviselők szerdától úgynevezett indikatív – vagyis jelzésértékű, jogilag nem kötelező erejű – szavazássorozatot kezdenek a Brexit-megállapodás lehetséges alternatíváiról.

David Davis szerint éppen ez a kezdeményezés teremtett esélyt a Brexit-megállapodás elfogadására, abban az esetben, ha az egyezmény a héten ismét a ház elé kerül.

A megállapodással szembeni ellenállás oldódását jelezte az is, hogy Jacob Rees-Mogg, a kormányzó Konzervatív Párt legnagyobb keményvonalas Brexit-párti frakciócsoportjának vezetője közölte: kész támogatni a Brexit-megállapodást, ha a kisebbségi tory kormányt kívülről támogató, ugyancsak rendkívül EU-szkeptikus észak-írországi Demokratikus Unionista Párt (DUP) is hajlandó erre.

A DUP eddig mereven elvetette a Brexit-megállapodást, és a párt hivatalosan egyelőre nem jelezte, hogy álláspontja módosult volna. *(MTI)*

A British előtt a Tate

A Tate Modern lett a leglátogatottabb brit múzeum tavaly: kiállításait majdnem 5,9 millióan nézték meg, s ezzel átvette a vezetést a korábbi listavezető British Múzeumtól, ahol 5,8 millióan jártak. A Tate Modern a Picasso- és a Modigliani-kiállítással aratott sikert a közönség körében, és a 2000-ben megnyílt múzeum először lett listavezető látogatószámát tekintve.

Londonon kívül a legnagyobb sikere 2018-ban a liverpooli World Múzeumnak volt, amelynek látogatottsága 111 százalékkal ugrott meg egy év alatt az ősi kínai agyagkatonákat bemutató kiállítás miatt. A legnépszerűbb brit látványosságok látogatószámát regisztráló Alva szervezet szerint a World Múzeumban tavaly 1,4 millió vendég fordult meg, közülük 610 ezren voltak kíváncsiak az agyagszobrokra. Az Alva listáján a World Múzeum a 23. helyet szerezte meg.

A Birminghami Múzeum és Művészeti Galéria egy dinoszaurusz, a Dippynek becézett Diplodoctus kiállításával ért el kiugró sikert: 38 százalékkal nőtt a látogatóinak száma, és elérte a 832 ezer főt. A BBC News beszámolója szerint a Dundeeban épült új V & A múzeum is sikertörténet: a tavaly szeptemberi megnyitásától év végéig több mint 341 ezren keresték fel. Bár a brit látványosságok iránti érdeklődés általában nőtt, néhány kültéri attrakció, köztük a Surrey-ben található RHS Garden Wisley látogatóinak száma több mint 70 ezerrel lett kevesebb, a szakértők szerint főleg a rossz időjárás miatt. (MTI)

Ország – világ

Elvetették a gyulafehérvári ígéreteket

Első házként leszavazta szerdán a képviselőház az RMDSZ azon indítványát, hogy foglalják törvénybe az 1918. december elsején elfogadott Gyulafehérvári nyilatkozat nemzeti kisebbségekre vonatkozó kitételeit. Az RMDSZ törvényerőre szeretné emelni a gyulafehérvári ígéreteket, ezért törvénytervezetet iktatott a parlamentben, miszerint az érvényes román jogrend részévé kell tenni a Gyulafehérvári nyilatkozat kisebbségekre vonatkozó részét. A képviselők 239 szavazattal utasították el az RMDSZ javaslatát. *(Agerpres)*

Uniós pénz az iskolai tejprogramra

Az Európai Bizottság (EB) 10,815 millió eurót utalt ki Romániának az iskolai tejprogramra és további 6,866 millió eurót a gyümölcs- és zöldségfogyasztást bátorító programra, derül ki az EB által szerdán ismertetett adatokból. Eszerint Románia nagyobb összeget kap a 2019–2020-as tanévre az unió iskolai tejprogramjára, mint a 2018–2019-es tanévben. A gyümölcs- és zöldségfogyasztást a tanulók körében bátorító programra kiutalt összeg nem változott. A 2017–2018-as tanévben európai szinten több mint 20 millió gyermek kapott naponta az iskolában tejet és gyümölcsöt, zöldséget. A tagországok kiegészíthetik az EU-s pénzalapot saját büdzséből a programok finanszírozása érdekében. *(Agerpres)*

Meghosszabbítják a síszezont

Egy héttel meghosszabbítják a síszezont Brassópojánán – döntött kedden a brassói városvezetés. Brassó polgármesteri hivatalának közleménye szerint a következő napokra szóló időjárás-előrejelzést tekintetbe véve a síszezon április 7-éig fog tartani. Jelenleg Brassópojánának valamennyi pályáján lehet síelni, működnek a felvonók. A Kereszténythavason (Masivul Postăvarul) a hóréteg vastagsága 90 centiméter, a Fenyő (Bradul) pályán 70 centis. A levegő hőmérséklete 0 és mínusz 2 Celsius-fok között mozog. Kedd reggel a kiadós havazás miatt három hókotró takarította az utat Brassó és az üdülőtelep között. *(Agerpres)*

Kiskorú kismamák

Tavaly 42 kiskorú anya szült a csíkszeredai megyei sürgősségi kórházban. A legfiatalabb kismama 13 éves volt – közölte Kiss Edit, az egészségügyi intézmény sajtóreferense. A tájékoztatás szerint 1289 szülést jegyeztek tavaly a csíkszeredai megyei sürgősségi kórházban, ebből 42 esetben az anya még nem töltötte be a 18. életévét. Közülük 11 kismama még 15 éves sem volt, amikor életet adott gyermekének. Elekes Zoltán, a Hargita megyei gyermekvédelmi igazgatóság vezetője elmondta, az intézményt általában az orvosok, illetve a rendőrség tájékoztatja a kiskorú anyákról, akiknek ezt követően megvizsgálják az életkörülményeit, majd döntenek, hogy anya és gyermeke szociális ellátásra szorulnak-e, igyekezve nem szétválasztani őket, amennyiben az anya gondoskodni akar a csecsemőről. Legtöbb esetben a kismama nem akar megválni újszülöttjétől, még akkor sem, ha maga sem nagykorú – tette hozzá. *(Agerpres)*

Vízválasztó

(Folytatás az 1. oldalról)

a Színház tér mögötti üres telek, a volt Panov, a Kultúrpalota mögötti terület. Utóbbit a szakemberek véleménye miatt elvethetjük, a másik két lehetőség és esetleg újabb helyszínek életképesek lehetnének. A telkek megvásárlására az önkormányzatnak kell megoldást találnia, mint ahogy az sem elvetendő ötlet, ha állami–magán partnerségben történne a beruházás. A város, a közösség érdekeit szem előtt tartó tanácsosoknak azt kell mérlegelniük, hogy melyek a legelőnyösebb változatok a parkolási gondok megoldására.

Vízválasztó döntésre számíthatunk tehát mélygarázsügyben az RMDSZ és a PNL, PSD részéről, hiszen a januári határozatot visszavonó tervezetet a POL terjesztette be, és a tapasztalat az, hogy a POL mindeddig magára maradt kezdeményezéseivel. Ilyen horderejű kérdésben márpedig állást kell foglalni: megerősíteni a korábbi döntést, vagy – a közfelháborodás miatt – visszakozni. A tervezet elhalasztása is lehetséges változat, ez esetben a projekt megvalósításához szükséges adminisztratív folyamat nem áll le (engedélyek, dokumentumok beszerzése stb). Hasonlóképpen vita várható a fizetőparkolásnak a közterület-kezelő igazgatóság hatáskörében tartásáról szóló tervezet kapcsán, ezt szintén a POL terjesztette elő. Jelenleg ideiglenes jelleggel tartozik ehhez az igazgatósághoz, mindaddig, míg kiszervezik a meglehetősen nyereséges tevékenységet.

Irodalomóra kortárs szerzőkkel

Költő a táblánál

Az élő, élvezhető irodalmat viszi be a tantermekbe a Podium Egyesület Írók az iskolában nevű projektje, amelynek keretében tíz író, költő marosvásárhelyi középiskolásokkal találkozik. Tegnap Kali Ágnes **fiatal költő, dramaturg öt bolyais osztálynak tartott irodalomórát. Ennek apropóján** Valentin Covaciu **ötletgazdával beszélgettünk.**

Nagy Székely Ildikó

– Andrei Vornicu újságíróval még a múlt tanévben elindítottuk ezt a kezdeményezést, akkor azonban anyagi támogatás hiányában szerényebb keretek között, kimondottan helyi vagy éppen Marosvásárhelyen tartózkodó szerzőket hívtunk meg az iskolákba. A kortárs költőkkel, írókkal való találkozás vágya még középiskolás korunkban megfogalmazódott bennünk, amikor a kortárs irodalommal találkoztunk. Az elmúlt években több követendő példát láttunk, ilyen például a jászvásári FILIT irodalmi fesztivál. Ott találkoztam Tudor Ganea, Dragomán György, Székely Csaba írókkal, és elkezdtem előkészíteni a terepet a marosvásárhelyi projekt elindításához. Az első irodalomórát 2017 novemberében Székely Csaba tartotta a Bolyai líceumban, majd Alina Nelega és Bartis Attila is elfogadta a meghívást. Idén a projekt a Romániai Nemzeti Kulturális Alap társfinanszírozásával zajlik, és magáncégek is vannak a partnereink között. Így már nem csak helyi szerzőket hívhatunk meg, ugyanis az írók honoráriuma mellett az elszállásolást is biztosítani tudjuk. Februárban Gabriela Feceoru a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceumba, Demény Péter a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceumba látogatott el, Elise Wilk és Vida Gábor a Gheorghe Şincai középiskola diákjaival találkozott. Áprilisban Tudor Ganea és Alex Văsieş irodalomórái következnek, ezt követően Marin Malaicu-Hondrari az Unirea líceumba, László Noémi a Pedagógiai Líceumba, Márton Evelin a Művészeti Szaklíceumba látogat el. A találkozók alkalmával mind a hat iskola könyvtárát egy-egy nagyobb könyvadománnyal gazdagítjuk.

– *Mi alapján választották ki a szerzőket?*

– Öt magyar és öt román anyanyelvű alkotóról van szó. Amellett, hogy kiváló írók, költők, a kiválasztásuknál az is fontos szempont volt, hogy megnyerő, nyitott emberek legyenek, olyanok, akik egy középiskolás irodalomórát élményszerűvé tehetnek. A meghívottainkhoz személyes ismeretség fűz, irodalmi rendezvényeken, fesztiválokon találkoztunk velük. Az irodalomórákról podcast (sz.m.: internetes hang- és videófelvétel) is készül, amelyeket közösségi oldalakon terjesztünk, Szilágyi Panna és Lavinia Miruna grafikusok pedig rendhagyó módon örökítik meg a találkozókat. Mindez a biztos.ro honlapon is megtekinthető.

Kali Ágnest két magyaróra közötti szünetben a diákokkal való együttlét tapasztalatáról kérdeztük.

– Nagyon nyitottak a fiatalok, és meglepő, menynyire jártasak a kortárs irodalomban. A cél egyébként a párbeszéd kialakítása volt, nem pedig az, hogy megmondjam a tutit. Beszélgettünk, majd a verseimből is felolvastam nekik. Azt tapasztaltam, hogy a diákok mind a költészet, mind a szépprózа iránt fogékonyak, és arra is van esély, hogy a klaszszikus irodalommal is kialakítsanak egy egészséges kapcsolatot, amely túlmutat az iskolai tananyagon.

Forrás: Facebook/biztos.ro

Kerületi RMDSZ-irodát nyitottak Nyárádszeredában

Péter Ferenc, az RMDSZ megyei elnöke, Kovács Levente megyei ügyvezető elnök és Tóth Sándor, Nyárádszereda polgármestere nyitotta meg hivatalosan az RMDSZ kerületi irodáját.

Mózes Edith

– Ha tudnák, honnan költöztünk ide, elismernék, büszkék lehetünk arra, hogy ideköltöztünk – mondta üdvözlőbeszédében *Tóth Sándor*, hozzátéve, hogy reméli, meg fognak felelni az elvárásoknak, és profi módon tudják kiszolgálni a hozzájuk fordulókat.

Az eseményen jelen voltak a körzet önkormányzati vezetői, tanácsosok és a sajtó képviselői.

A sajtótájékoztatóval egybekötött megnyitón szó volt a közelgő európai parlamenti választásokról, a költségvetés jóváhagyásáról, a megyei tanács döntéséről, amely alapján jóváhagyták a helyi önkormányzatoknak leosztott összegeket, beszéltek a Szolidaritási Alapról, illetve az agrárkaraván elindításáról.

Rareş Bogdan vagy Vincze Loránt?

Péter Ferenc az európai parlamenti választások fontosságára hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy a lista (amelyet tegnap iktatott az RMDSZ) második helyén Marosvásárhely szülötte, Vincze Loránt áll, de a 33-as listán még három Maros megyei jelölt neve szerepel, a Csibi Attiláé, a Birtalan Istváné és a Kolcsár Károlyé.

A megyei elnök hangsúlyozta: a megyében 54.674 támogató aláírást sikerült összegyűjteni, ami azt jelenti, hogy minden hatodik, RMDSZ-listát támogató aláírás Maros megyében gyűlt össze. Fő próbatételnek azonban május 26-át nevezte, ezért mozgósításra buzdított, mert fontos lesz Brüsszelben az erős magyar képviselet. Összefogásra szólított fel, mert, mint mondta, nem mindegy, hogy Rareş Bogdan vagy Vincze Loránt lesz az Európai Parlamentben.

Prioritás a SMURD-ok támogatása

A költségvetésről szólva jelentette be, hogy egyeztettek a szociáldemokratákkal és a liberálisokkal is, és egyetértettek abban, hogy prioritásként támogassák azokat az önkormányzatokat, ahol rohammentő szolgálat (SMURD) működik, illetve ahol a helyi önkormányzat által fenntartott öregotthonok vannak, hiszen ezek az egész régióban fontos szerepet töltenek be.

Véleménye szerint a Szolidaritási Alap is összefogja a magyar közösséget, és erősíti a Maros megyei magyar polgármestereket. A megye RMDSZ vezette önkormányzatai idén 20-20 ezer lejjel járulnak hozzá az alaphoz.

„Nem a központi vagy a megyei tehenet fejjük”

Ezt már *Tóth Sándor* mondta, amikor arról beszélt, hogy az alap létrehozásának ötlete a tavaly született, és reméli, még sok évig életben marad.

Idén az alapból Vámosgálfalvának juttatnak 550 ezer lejt, segítve a szőkefalvi Rhédey-kastély megvásárlását, 200 ezer lejt Marosszentgyörgy kap jégpálya építésére, és 90 ezer lejt Nyárádmagyarósnak szántak, mivel ez az önkormányzat kapta a legkisebb összeget a központi költségvetésből. A polgármester ebből a Bekecs-kápolna mellé egy kálvária típusú zarándokhelyet akar kialakítani.

Az RMDSZ irodában az embereket tájékoztatják a hivatal közügyeiről, és próbálják megoldani a helyi emberek problémáit. Ugyanitt „magyar ügyekkel” is foglalkoznak, a honosítástól a gyesig, hogy „érezzék a magukénak az emberek ezt a szervezetet”. Az igények függvényében konzuli nap is lesz. Az irodában jelenleg két alkalmazottat foglalkoztatnak, naponta 8-16 óra között működik.

Agrárkaraván

Kovács Levente arról beszélt, hogy április 2-án indul az agrárkaraván, amelynek célja, hogy a pályázati kiírásokról tájékoztassák az érdeklődőket. Az első állomása Nyárádszereda lesz, kilenc településre látogatnának el. Nyárádszereda után április 4-én Vámosgálfalvára, 8-án Magyaróra, 12-én Mezőmadarasra, 15-én Kerelőszentpálra látogat az agrárkaraván.

Május 6-án Sáromberke, 7-én Ákosfalva, 10-én Erdőszentgyörgy és vonzáskörzete, május 15-én Mezőpanit következik. A szervezők a megyei RMDSZ, a Pro Economica Alapítvány, a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, a Maros Megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács.

A másfél hónapos agrárkaraván végén, május 17-18-án Agrománia címszó alatt mezőgazdasági kiállítást szerveznek.

Frissiben Svájc

Svájcban nem lehet baglyot vásárolni. Nincs a kereskedelemben. Vagy legalábbis nem volt szerencsénk. Mi nem találtunk. Nos, mondtam egy svájci nincset. Egyebekben minden olyan, amilyennek az átlagember elképzeli az alpesi országot. Ja, mi nagy hegyeket sem láttunk közelről. Ugyanis két nagyvárost kerestünk fel, Bázelt és Zürichet. Rendszerint ez is az úti célja a legtöbb világ- és Európa-vándornak.

Ha most már valamiféle rangsort kellene felállítani a két város között, akkor szívünk szerint Bázelt részesítenénk előnyben. Nyugalmasabb, kiegyensúlyozottabbnak láttuk a világvárosi izgatott, személytelenebb Zürichnél. Lehet, hogy nincs igazunk, lehet, hogy az ábécé végén álló nagyvárosnak vannak rejtett előnyei, vagy nyilvánvalóbbak, amelyeket három nap alatt nem sikerült felfedezni. Nem beszéltünk egyetlen Tell Vilmos-utóddal sem, de annál többször köszöntek reánk magyarok, vagy az ungarisch népjelző után mindjárt mondták az idősebb urak és hölgyek: magyar, mátyár. Mert hát sokan vannak. Sokfelől-ről: munkavállalók, odaköltözöttek, kint élők, gyermeküknek segítők, főállású nagyszülők, emigránsok, bevándorlók. A két városban a többnyelvűség – egyébként –, a híres svájci egyenjogúság, háromnyelvűség leginkább a közlekedésben fedezhető fel. A helységek nevének kiírásánál, a vonat-, villamos- és buszmegállók nevének bemondásában: németül, franciául és angolul. A többi neolatin nyelv helyi használatra szorul vissza. Különben óriási a lingvisztikai változatosság: spanyol, arab, afrikai törzsi nyelvek, amerikai angol, ázsiai tömeg- és törpenyelvek, európai hangzavar.

A városok tiszták – kivételt a pályaudvarok környéke képez, mint mindenütt, ahol nagy és kíméletlen a forgalom. Rendezettek. Számos új épület és nagy ütemű építkezés mellett a városi bérpaloták, lakótömbök ápoltak, jólétről, környezettudatos polgárságról árulkodnak. A tavasz ott sem szá-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

guldott előre, a „Csíkban már dél van” szindróma inkább a viszonyokra, mint a fákra-füvekre jellemző így március vége felé.

A műemlékek a városközpontban jól megközelíthetők, részben ingyenesen, részben belépti díj ellenében, részben szerencse kérdése, kitől kérnek pénzt, és ki surranhat be észrevétlen ámulni, csodálni, mi minden őrződött meg egy időtlen idők óta háborúba nem keveredett, sodort országban. A múzeumok gazdagok, változatosak. A bazeli Kunstsammlungban olyan impreszszionistákat láthaszt, akiknek életművéről azt hinnéd, hogy ismered, aztán kiderül, Svájcban ismeretlen, alig népszerűsített remekművek rejteznek (Van Gogh, Renoir, Degas, Gauguin, hogy csak a legismertebbeket mondjam). És persze a régi és nagyon régi olasz-flamand mesterek mellett ott vannak a legmodernebb huszadik századiak. Hüledezhetsz, ámulhatsz, megértésükre próbát tehetsz. Kinek-kinek milyen értelemmel-érzelemmel kecsegtetnek.

Rengeteg dolgot összefényképeztünk. Csodálatos időnk volt, a fények erősek, és tiszta volt az ég, az árnyékok mélyek és szemnyugtatóak. Az emberek nem elegánsabbak, mint idehaza, ebben már teljesen globalizálódtunk. A közmondásos pontosságot illetően nem ért csalódás. A villamosok, buszok, vonatok pontosan járnak, gyakran egymást érik a megállókban a hosszú, kígyózó, csuklós járművek. Nem lehet sehonnan sem lemaradni, a kiírt időpontokat tartják a vezetők. Ülőhely akad mindig (egy lábfájós turistának elsőrangú bónusz), nincs zsufi, nincs gyurakodás, nincsenek tömegjelenetek buszra, villamosra komponálva.

Helyhatósági választások közelednek. A plakátok bárhol kitűzhetők, az iskolák falára is. Sok párt küzd. A demokrácia, úgy tűnik, töretlen. Ha tévednék, kérem a szerkesztőségbe beküldeni a svájci ellenvéleményeket.

Van ezek mellett – hol nincs, kérdé a bölcs – bedrogozott ifjúság, amely a csöndes városi kilátókat saját hangerejével teszi élvezhetetlenné; rengeteg öreg ember bottal, járókerettel, kocsiban, és mindenütt mindent szabad gyerekkel. Kocsiban, ölben, hajófedélzeten, étteremben, utcán, üzletekben. Csodálatos gyerekjátékok, nem túl változatos képes levlapok, vasárnapi részleges üzletzárás, bőség, ismétlődés. Bázelben a városvezetés az idegenforgalom élénkítése céljából ingyenes közlekedést biztosít a turistáknak, akik a városban vesznek ki lakást, szállást, hotelszobát. Egyébként ellenőrzéssel alig találkoztunk, a „jegycsípőt” csak a vonaton csíptük el. Bíznak a közönségben. A legtöbb bicaj lezáratlanul marad éjszakára. Kevés kocsi gurul a városok lakosságához mérten a közutakon. A tömegközlekedés kifogástalanul működik, polgármester urak és tanácsnokok, voltak és jövendők figyelmébe.

Gyűjteményem egyetlen bagollyal gazdagodott. Ezt azonban egy csodás középkori városban, Colmarban vásároltam. Colmar – Elzász, Franciaország. Ugyanis egy napra is át lehetett rándulni könnyedén a szomszédba.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Felmenőink traumái, viselkedésmintái bennünket is befolyásolnak

Mindennapjainkban élő múltunk

Hogyan befolyásol minket felnőttként is az, ha nem tervezett babaként jöttünk a világra, vagy ha esetleg fiút vártak a szüleink, de lány született? – többek között ezekre a kérdésekre kaphattak választ azok, akik részt vettek a sikerlistákat vezető Örökölt sors **című könyv szerzője,** Orvos-Tóth Noémi **klinikai szakpszichológus előadásán, aki a Nyitott Akadémia szervezésében első alkalommal járt Marosvásárhelyen. A szakember szerint a mindennapokban tapasztalt szorongásaink, problémáink gyökere generációkra visszamenőleg keresendő, és egyáltalán nem mindegy, hogy valaki milyen előélettel, családi örökséggel válik szülővé, ugyanis az meghatározza a saját gyerekéhez való viszonyulását is.**

Menyhárt Borbála

A szakember a mindennapi praxisából, illetve saját életéből merített példákkal tette még érdekesebbé előadását. Mint mondta, páciensei különféle problémákkal keresik fel: sokan párkapcsolati nehézségekre vagy a szülő – gyerek kapcsolatban tapasztalt fennakadásokra panaszkodnak, például arra, hogy valahányszor felhívják az édesanyjukat, összevesznek. De akadnak olyanok is, akik úgy érzik, hogy a karrierjük nem úgy alakul, ahogyan azt szeretnék, elakadást tapasztalnak, de nem találják sem az okokat, sem pedig a megoldást.

Orvos-Tóth Noémi rámutatott: bár számos elmélet látott napvilágot a pszichológiában, ő a transzgenerációs megközelítéssel dolgozik, amely azt mondja: hozd ide a problémád, de ne álljunk itt meg. Mindannyian egy nagy családi hálónak vagyunk a részei, ezért ismerni kell a múltat ahhoz, hogy magyarázatot, majd megoldásokat tudjunk találni a jelenben felmerülő problémákra. Ez korántsem új keletű megközelítés, már a Bibliában is találunk erre vonatkozó utalásokat, mint ahogyan az igen gazdag magyar nyelv szólásai között is például: Az alma nem esik messze a fájától, vagy a Nézd meg az anyját, vedd el a lányát típusú megfogalmazások is arra utalnak, hogy azokat a mintázatokat, viszonyulásokat, amelyeket otthon megtapasztalunk, felnőttként visszük magunkkal a saját családunkba. Az előadó terapeutaként számtalan olyan esettel találkozott már, amikor a kliens problémája akár több generációval korábbi történésekben gyökerezett, vagy szorosan összefüggött a családjából örökölt viselkedésmintákkal. Sok esetben a családi múlt felgöngyölítése során derül fény arra, hogy egy párkapcsolati elakadás mögött a tágabb családhoz köthető folyamatok húzódnak meg: őseink traumái, hiedelmei vagy átörökített viselkedésmintái irányítanak bennünket. Tehát attól, hogy valaminek vége lett, még nem múlt el – ez lehet mintegy a mottója is a transzgenerációs szemléletnek.

Nem kívánt gyerekként a világra jönni óriási teher

Hogy kerültetek ide, erre a földre? Akarták-e a szüleitek, hogy megszülessetek, vágyott, várt gyerekek voltatok-e? – tette fel az első elgondolkodtató kérdést hallgatóságának Orvos-Tóth Noémi. Mint mondta, sokáig azt gondolták, hogy az anyaméhben csupán annyi történik, hogy a gyerek fizikailag felkészül az életre. Ma azonban a perinatális pszichológiának köszönhetően tudjuk, hogy a magzat már ott is „tanul”, illetve osztozik az anya érzelmi állapotában. Ha az édesanya nem szeretné, nem várja a babát, negatív érzések uralkodnak el rajta, a kezdeti elutasítottság, a szeretet hiánya pedig kedvezőtlen hatással van a magzatra. Az édesanya stresszét a gyermek is átéli, és ez befolyásolja az agyi fejlődését. Nem vágyott gyerekként a világra érkezni olyan teher, amely akár életutakat is befolyásolhat. Sokáig azt gondolták a kutatók, hogy egy kisgyereknek táplálékra van szüksége a fejlődéshez, aztán kiderült, hogy a jól táplált csecsemő is „elsorvad”, ha hiányzik a mindennapjaiból a szeretet, az ölelés, a simogatás.

A statisztikai adatok szerint a terhességek 1/3-a ma nem kívánt terhesség.

Kutatások bizonyítják, hogy a nem kívánt babák az átlagosnál rendszerint alacsonyabb születési súllyal jönnek világra, később pedig a kapcsolataikban válik hátránnyá az életük kezdetén megtapasztalt elutasítás, gyakrabban válnak kiközösítetté, párkapcsolataik pedig sokszor labilisak, ugyanakkor körükben magasabb az öngyilkossági ráta. Orvos-Tóth Noémi egy páciense, egy negyvenes éveiben járó nő történetét osztotta meg a közönséggel, aki azért fordult szakemberhez, mert sokáig nem talált magának társat, nem tudta elhinni, hogy őt bárki is szeretni tudná. A terápia során kiderült, hogy a nagymamája „megesett” lány volt, és nem magát, hanem a gyereket hibáztatta az átélt szégyenért, folyamatosan megalázta, kritizálta. Majd a sors úgy hozta, hogy a lánya is hasonló helyzetbe került, a szakember páciense is nem kívánt gyerekként jött a világra. A klinikai szakpszichológus szerint ha valaki az élete elején azt tapasztalja meg, hogy nem szeretik, utólag hiába próbálja bárki is bebizonyítani neki az ellenkezőjét, az illető egyszerűen nem tudja elhinni.

Ha Öcsi lánynak születik...

Az egyik legnagyobb elvárásunk a gyerek nemével kapcsolatos – mutatott rá Orvos-Tóth Noémi. Így sajnos, ha az ember nem megfelelő neműként jön a világra, az bizony megpecsételheti az életét, ugyanis előfordul, hogy a szülő nem tudja elfogadni, hogy esetleg a fiúnak várt baba kislány lett, vagy fordítva. Megdöbbentő volt annak a harmincas éveiben járó hölgy páciensnek az esete, aki arra kérte, segítsen neki elfogadni az életét gyerek nélkül, miután az orvosok közölték vele, hogy nem válhat édesanyává. A terápia során kiderült, hogy a nő édesapja annak idején nagy családra vágyott, sok fiúgyerekkel, igazi focicsapatra. Ehelyett az első fiú után megszületett ő, a lány. Az apa nem tudott beletörődni abba, hogy meghiúsulni látszott a terve, elkezdte a lányát fiúnak nevelni. Hiába szeretett volna pörgős szoknyát, kopogós cipőt, szó sem lehetett róla, a haját levágatták, arra hivatkozva, hogy nem praktikus a focizáshoz, és ettől kezdve mindenki fiúként tekintettek rá, Öcsinek szólították. De mindezek ellenére soha nem mondott ellen édesapjának, ugyanis a szakpszichológus szerint a gyerekek a végsőkig meg akarnak felelni, kedvében akarnak járni a szülőnek.

Ez a gyerek nem az a gyerek

Helyeteken vagytok-e a családi rendszerben? – hangzott el az újabb kérdés, ami arra ösztönözte a közönség soraiban ülőket, hogy kissé magukba nézzenek. A klinikai szakpszichológus rámutatott: régen igen magas volt a gyermekhalandóság, gyakori volt, hogy a családokban tíz gyerekből csupán öt-hat maradt életben. Sok esetben miután elhunyt egy gyerek, az volt a reakció, hogy szüljön egy másikat az anya. Helyettesítő gyerekekként emlegeti a pszichológia ezeket a babákat, ugyanis az elvesztett gyerek pótlásaként tekintettek rájuk. Orvos-Tóth Noémi szerint ezekben az esetekben különböző forgatókönyvek vannak a család gyerekhez való viszonyulását illetően. Az egyik az, amikor elvárják tőle, hogy ugyanolyan legyen, mint az elhunyt testvére. Egy másik, gyakori viszonyulási mód a túlféltés, a szülők folyamatosan attól rettegnek, nehogy ezt a gyereket is valami baj érje. A félelem, a rettegés, hogy elveszíthető a gyerek, szintén átöröklődik generációról generációra.

Ugyanakkor előfordul az is, hogy az anya fájdalmat érez, amikor ránéz az új babára, mivel még nem engedte el az elvesztett gyerekét, hiszen miután megtapasztaljuk az elvesztés fájdalmát, nehezen szánjuk rá magunkat, hogy újra merjünk szeretni.

Tabuképző nemzet a magyar

– állítja Orvos-Tóth Noémi. Szeretünk nem beszélni a dolgokról, főleg az érzelmekről, valósággal félünk, nehogy olyan téma kerüljön szóba, ami kínos lehet számunkra. Szinte bármiből képesek vagyunk tabut csinálni, legyen az a származás, a családi kapcsolatok vagy betegség. A család érzelmi klímája rendkívül fontos, minden családot egy láthatatlan határ vesz körül, és fontos, hogy ez a határ mennyire rugalmas, ugyanis ez határozza meg, hogy milyen mértékben tudunk majd megbízni a külvilágban. A családban tanuljuk meg, hogy számíthatunk-e másokra. Sajnos sok családban az a filozófia, hogy kizárólag csak magadra számíthatsz, és ez adódik tovább generációkon keresztül.

A klinikai szakpszichológus szerint a hozzá forduló páciensek nyolcvan százaléka vallja be, hogy náluk a családban soha nem hangzik el a szeretlek szó, nincs ölelés, puszi.

A családban, ahol harmónia, szeretet kellene legyen, sajnos gyakran van ehelyett bántás, megszégyenítő nevelés, a Szégyelld magad! a szülők részéről elhangzó egyik leggyakoribb fegyelmező mondat. Sok családban csattannak el pofonok, mondván, a szülő is kapott gyerekkorában, mégis ember lett belőle. – Viszont a bántástól nemcsak az arc fáj, hanem a lélek is, a bizalmat teszi tönkre – hívta fel a figyelmet a szakember.

A legtöbb lelki probléma hátterében gyerekkori trauma áll, a traumatizáltságnak a lenyomatát adjuk át generációról generációra. Sokszor nem a saját életünkben, hanem a generációkkal korábban történt traumák hatnak ránk még mindig, és ezek jelennek meg megmagyarázhatatlan tünetek, indokolatlan szorongás formájában. Kutatások is kimutatták, hogy a veszély jelzései biológiai formában is továbböröklődnek: egy kísérletben cseresznyevirág-illatot permeteztek az egerek ketrecébe, és közben kellemetlen áramütéseknek tették ki őket, így hamar megtanulták a kettőt társítani egymáshoz. Az érdekes az volt, hogy az utódaiknál ez ugyanúgy megjelent, és a következő generációban is félelmi reakciót váltott ki az illat, pedig ők soha nem kaptak áramütést. Ezt figyelték meg a holokauszt-túlélők, kitelepítettek utódainál is: generációkkal később is szorongás, félelem jelentkezett náluk, tudattalanul hordozták azt a fokozott érzékenységet a külvilág ingereire, ami az életveszély idején a túlélést szolgálta.

Érosz a görög mitológiában

Bogdán Emese

Az érzéki világ témájának folytatásaként pillantsunk be a görög mitológiába. Mai szóhasználatunkban az erotika kifejezés szinte a szexuális szinonimája, azon belül az érzéki test szintjén megjelenő szexualitást jelöljük vele. De maradjunk a görögöknél, ahol Érosz nem a szexualitás istene volt. Az erotika pedig, a mindannyiunk lelke mélyén lakozó Érosz mint kozmogonikus őslényeg, mint achetipikus őserő, sem a szexualitással, sem a szerelemmel, sem a testi érzékiséggel nem azonos. Bár kétségkívül mindegyik lehet erotikus. Freud utolsó ösztönelméletében két alapvető ösztönt határozott meg, amelyeknek valamelyikébe az emberi élet minden megnyilvánulását be lehet sorolni. Érosz és Thanatosz – életösztön és halálösztön. Az életösztön megnyilvánulása minden olyan életjelenség, ami az élet fenntartására, a magasabb szintű rendezettségre, differenciáltságra és szervezettségre, a magasabb energiaszintek fenntartására törekszik, míg a halálösztön birodalmába azok a jelenségek tartoznak, amelyek az energiaminimum, az egyre alacsonyabb szintű szervezettség, a differenciálatlanság, a feszültségek kioltásának irányába hatnak. Freud éles kritikának tette ki magát azzal, hogy Éroszt egyrészt az életösztönnel, másrészt a szexualitással azonosította, a kettő különbségét, illetve azonosságát nem határozta meg egyértelműen. Pedig ha a szexualitást nem korlátozzuk a nemi szervek és ösztönök világára, hanem keleti bölcseletekkel összhangban az élet nagy poláris alapelvének mindent átfogó megjelenését, a feminin-maszkulin, a jin-jang princípiumok megtestesülését látjuk benne, akkor bátran állíthatjuk, hogy ez az erő az élet minden jelenségében benne rejlik. És ezzel az erővel valóban csak egyetlen más erő kelhet párbajra: Thanatosz, a halál. Vágyunk az egészre.

Az erotika nem bűn, nem perverzió, nem szexualitás, hanem maga az életösztön. Az egyén boldogító vágya, hogy találkozzon, érintkezzen és egységbe olvadjon a világgal, valaki mással, a létezés bármely más formájával. Érosz nem akkor születik meg, amikor az ember szerelmes lesz, vagy érzéki izgalom járja át, hanem mint kozmogonikus őslényeg, archetipikus őserő, folyamatosan bennünk él, és bármikor bárkire, bármilyen intenzitással ráirányíthatja azt az érzést, hogy az én és a másik nem válik el egymástól. Érosz érzelmi munkája pedig pontosan az, amit egy szerelmes érintés vagy egy izzó naplemente is létrehoz bennünk: a megszokott valóságnak egy addig ismeretlen, a hétköznapit felülmúló dimenziója nyílik meg előttünk, amelyben magunkat is, a másikat is, gyakran az egész világot mintegy elvarázsolva, a megszokott énünkből, identitásunkból kiemelve tapasztaljuk meg. Érzéki tapasztalat nélkül lemaradunk az élmény teljességéről, de lemaradunk akkor is, ha az élményt pusztán érzéki tapasztalatként éljük meg. Ha nem tudunk túllátni az érzéki élmény szűk dimenzióján, a vágy foglyul ejt bennünket, és birtokolni, folyamatosan ismételni akarjuk majd az élményt, az pedig már nem a teljességhez vezet, hanem a megrekedéshez, a tudat lefokozásához, végső soron pedig a szenvedéshez. Ilyenkor Érosz mint kozmogonikus őslényeg gyakran tényleg gyermekké módosul bennünk, és vágyaink pszichés tematikája a regresszió irányába mozdul el.

Ekkor hálával köszönjük meg a fogyasztói társadalom profithajszájának és a média kommunikációs fortélyainak, hogy csecsemővé alakítva minket elhiteti velünk, hogy az élet célja a szünet nélküli evésivás (nulla kalóriás műanyagokkal), a szűnni nem akaró orgazmus (mesterséges fogamzásgátlással és mesterséges potenciafokozással) és passzív életpótlékok minden elképzelhető formája (egész napos tévénézés, internetezés, zenehallgatás). A keleti bölcselet és talán Freud véleménye szerint is ez már aligha Érosz felségterülete, sokkal inkább Thanatoszé, a halálé. Érosz valóban a szerelem és a szexualitás istene is, hiszen ezt az egyesülni vágyást legintenzívebben a szerelem állapotában éljük meg, de Érosz táncol körül akkor is, amikor gyermekünket öleljük magunkhoz, amikor fürdünk a tengerben, amikor beleolvadunk a naplemente izzásába, amikor értelmünkkel a világ rejtelmeit kutatjuk, amikor táncolunk, vagy zenét hallgatunk, vagy barátunkkal beszélgetünk, és amikor átjár bennünket a létezés boldogsága, az önmagunkból a más, a másik felé való törekvés késztetése, a fizikai világgal, az emberekkel, az Istennel, önmagunkkal való testi, értelmi, érzelmi érintkezés, a találkozás, az egyesülés vágya.

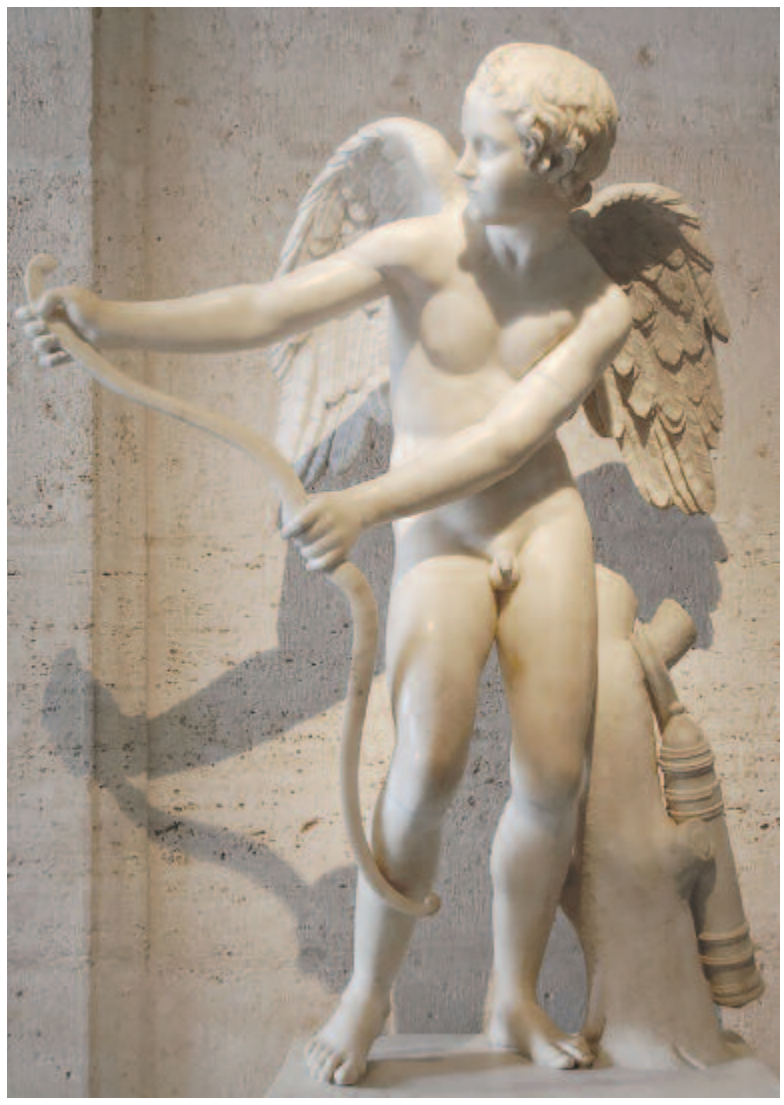

A kardántengely muzsikája

Szilágyi Mihály

A zenét csak manapság tekintik mellékes dolognak. Minél távolabb utazunk a múltba, annál nyilvánvalóbb, hogy a zene elválaszthatatlan részét képezte a műveltségnek. A tudomány és technika történetében gyakran előfordult, hogy fontos találmányok olyan tudósokhoz köthetők, akik a zenéhez is jól értettek. Több ember számára kérdés lehet, hogy miért olyan lényeges kiemelni a tudósok és a zene meglepő kapcsolatát. A válasz egyszerű lehet: a zene emberi létünk alkotórésze.

Girolamo Cardano, a reneszánsz kor egyik zsenije meggyőződésből vallotta, hogy a zene nem egyéb, mint gyógyszer, lelki vitamin, ami az egészséges lelki-testi élethez szükséges. A tudós élete és a korszak, melyben élt, ma már mesés világ, tele hiedelmekkel és ma is érvényes tudományos megállapításokkal.

Ahhoz, hogy jobban megérthessük Cardanót, a korszakot is ismernünk kell, ugyanis így mérhető igazán a tudós nagysága. Mindkettő megismeréséhez kitűnően használható a tudós önéletrajza. Ezennel ugorjunk vissza egy fél évezredet az időben!

Girolamo Cardano 1501. szeptember 24-én született, „miután szüleim – mint hallottam – hiába próbálkoztak magzathajtó szerekkel”. Ráadásul szülei nem is voltak házasok, és a csillagok állása sem volt valami biztató. Érdemes idéznünk a csillagjóslatot! „...Születésemkor mindkét fényt adó égitest, a Hold és a Nap szögek alatt állt, és egyikük sem tekintett az ascendensre, (...) a Mars mégis mindkét fényt adó bolygónak ártott, mivel azok kedvezőtlen helyzetben álltak,

és mert a Mars a Holddal kedvezőtlen szöget zárt be. Emiatt akár szörnyszülött is lehettem volna. (...) Nem is volt ennek sok híja, hiszen félholtan születtem meg, vagyis inkább félholtan rángattak elő anyám méhéből.” Bár az égitestek semmi jóval nem kecsegtettek, a történelem mégis biztató jelekkel vigasztalta a felnövő fiút, mert művelődése során megtudta, hogy születésének napja több korszakalkotó esemény emléknapja. Például ugyanazon a nap született Augustus császár is – ebben az esetben vagy a császár, vagy Cardano születésnapja pontatlan, ugyanis a császár 23-án született. Biztató eseménynek számított továbbá, hogy „ugyanezen a napon küldte útjára Ferdinánd, a kegyelmes spanyol király és felesége, Erzsébet (Izabella) azt a hajóhadat, amellyel az egész nyugatot meghódították.” Ha jobban utánanézünk a részleteknek, kiderül, hogy ebben az esetben is volt némi reneszánsz pontosságra jellemző fel-, illetve lekerekítés.

Az előzmények, csillagállások és a jelek egymásnak ellentmondó módon indították útjára a fogékony fiút. Aztán különböző jóslatok mind arra utaltak, hogy rövid élete lesz, legjobb esetben a 40. születésnapját éri meg. Úgy tűnik, még a csillagok és a jóslatok is cserbenhagyták a gyereket, mert mindenik meghazudtolta önmagát.

Nevelését illetően ironikusan jegyzi meg Cardano, hogy „anyám és apám is néha ok nélkül elpáholt, hogy majdnem belepusztultam. Végül aztán, mikor hétéves lettem, és végre okot adhattam volna a verésre, a szüleim egyszer csak úgy határoztak, hogy többé egy ujjal sem nyúlnak hozzám.” Apja azt szerette volna, hogy ügyvéd legyen, a fiú mégis orvosnak tanult.

Az ifjú Cardano a zenetanulásra is sok gondot fordított. Mint életrajzában írja, „Életemből hét évet a gyönyöröknek szenteltem, a zenének és egyebeknek”. Elképesztő tudásszomjjal olvasta az ókori klasszikus szerzők műveit. A reneszánsz amúgy épp arról szól, hogy a szemléletmódot visszaigazítják az ókori tökéletességhez. Így tehát Cardano szinte betűről betűre ismerte az ókor tudósainak munkáit, köztük a zeneelméletet is.

Beteges gyerekkora miatt gyengének érezte magát. Hogy testi erőtlenségét leküzdje, önvédelem céljából vívni is megtanult. „Kezdettől fogva sokat foglalkoztam mindenféle gladiátorgyakorlattal, olyannyira, hogy még ezek közt a féktelen emberek közt is számítottam valakinek.” Szüksége is volt az önvédelemre, mert rengeteg ellenséget szerzett magának, ugyanis kíméletlenül odavágott ellenfeleinek, ha vitára került a sor. Ugyanakkor szerencsejáték-szenvedélye sem volt veszélytelen. Többször előfordult, hogy csak azért úszta meg ép bőrrel valamelyik összetűzést a játékvezetővel, mert képzett vívó volt. Saját bevallása szerint akkor sem ijedt meg, ha ő fegyvertelen volt, és tőrrel támadtak rá, mert így is képes volt lefegyverezni támadóját.

Meglepő, ahogyan Cardano a zenét is edzésnek nevezi! „Napokon át gyakorlatoztam hajnaltól napestig felfegyverkezve, majd teljesen átizzadva játszottam a hangszereimen: gyakran egész éjjel, virradatig kóboroltam.” Aki ismeri Platón zenével kapcsolatos nézeteit, az megvilágosodva kiált fel e sorok olvasásakor, mert az ókori filozófus arról tett bizonyságot, hogy helyes zenei neveléssel lehet tiszta erkölcsű embereket nevelni. Cardano tehát igyekezett egyensúlyban tartani a lélek és a test edzésének mérlegét. A zenéről írott könyvében megemlíti, hogy Leo Oglonus nevű tanárával különböző méretű fuvolákon is játszottak. Mivel szeretett mindent pontosan tudni, a hangszereket technikai szempontból is megvizsgálta. Később leírta a hangszerek méretét, anyagát, a lyukak elhelyezését és méretét, a játék- és fúvástechnikát is.

A világ egységének megismerése érdekében nemcsak a fúvós hangszereket tanulmányozta, hanem a húrosokat és az orgonát is. A zenét elméleti és gyakorlati oldalról is jól ismerte. Különös szerénységéből ered, hogy nem tartotta magát jó zenésznek. Hogy miért vélekedett így önmagáról, azt a további életesemények és filozófiai felfogása magyarázza meg.

Rizzsel, rizsesen

A rizs eléggé méltatlan sorsú nálunk, hiszen ritka az az erdélyi magyar, aki a bármilyen krumpliköretet elcserélné rizsre. Pedig a jól elkészített és fűszerezett rizs nagyon finom, emellett pedig laktató és könnyen emészthető. Főzésének van néhány nagyon fontos szabálya, és ha ezeket betartjuk, finom, tökéletesre főtt, pergős rizs lesz a végeredmény. Elsősorban vastag aljú edényben ajánlatos elkészíteni; érdemes pohárral vagy csészével kimérni a rizst, hogy utána könnyen megállapítható legyen a szükséges vízmennyiség. Két – két és félszeres mennyiségű vizet használunk; ahogy fölforrt, megkavarjuk, és békén hagyjuk, többé nem kavargatjuk, hanem lefedve, kis lángon – legjobb, ha vas alátét is kerül az edény alá – főzzük tovább. Miután elzárjuk alatta a lángot, még egyszer óvatosan összekeverjük.

Sütő Edith Magdolna

Fűszeres rizs zöld raguval

Hozzávalók a raguhoz: két újhagyma, 3-4 cikk fokhagyma, egy karcsú cukkini (30 dkg), 20 dkg brokkoli, 20 dkg kalette (fodros kelbimbó), egy teáskanál gyömbérpor vagy diónyi friss gyömbér, egy fél teáskanál őrölt római kömény, negyed mokkáskanálnyi csilipehely vagy néhány karika csípős paprika, só, 4-5 evőkanál olívaolaj;

a körethez: 40 dkg rizs, 3-4 evőkanál olívaolaj, 1-1 teáskanál kurkumapor és kuszkuszfűszer, fél teáskanál füstölt pirospaprika, fél teáskanál csilipehely, só, egy liter víz.

Elkészítése: a rizshez felforrósítjuk az olajat egy edényben, beletesszük a rizst, és fehéredésig pirítjuk. Ekkor rászórjuk a porfűszereket, elkavarjuk, majd azonnal felöntjük a vízzel. Ízlés szerint megsózzuk, majd nem túl nagy lángon, lefedve készre főzzük. A raguhoz a felforrósított olívaolajon megdinszteljük a felaprított újhagymát és fokhagymát, majd hozzáadjuk a hosszában elnegyedelt, majd kb. fél cm vastagon felszeletelt cukkinit. Nagy lángon állandóan kavargatva pirítjuk, majd beletesszük a kis rózsákra szedett brokkolit és az alaposan megmosott, lecsepegtetett fodros kelbimbót. Megszórjuk sóval és a fűszerekkel, egyszer-kétszer nagyon pici vizet öntünk alá, és továbbra is nagy lángon, állandóan kevergetve addig pároljuk, míg a brokkoli és a kelbimbó is enyhén megpuhul, de azért még roppanós marad. Petrezselyem- vagy korianderzölddel, esetleg pirított napraforgómaggal megszórva kínáljuk.

Megjegyzés: fűszerekből mindenki azt használ, ami ízlik neki. Meg lehet locsolni kevés joghurttal is.

Zöldséges rizses hús

Hozzávalók 4-5 személyre: 70-80 dkg csontos bárányhús (vagy bármilyen más hús), egy-két hagyma, három új sárgarépa, egy kisebb zellergumó, 20-25 dkg zöldborsó, egy evőkanál paprikalekvár (vagy darált sós paprika, esetleg félpiros kápia), 30 dkg rizs, olaj, só, bors.

Elkészítése: a húst felöntjük hideg vízzel, és kuktában 15-20 perc alatt készre főzzük. A rizst fehéredésig pirítjuk egy-két evőkanál olajon, majd felöntjük két és félszeres mennyiségű vízzel, enyhén megsózzuk, és készre főzzük. Végül leszűrjük, és folyó víz alatt át is öblíthetjük. A hagymát finomra aprítjuk, és megdinszteljük a finomra reszelt zellerrel együtt. Hozzáadjuk a paprikalekvárt, majd a vékony karikákra vágott sárgarépát, felöntjük kevés húslével vagy vízzel, sózzuk-borsozzuk, és addig pároljuk, amíg a répa félpuhára nem fő. Ekkor hozzáadjuk a friss vagy fagyasztott zöldborsót, felöntjük további vízzel vagy húslével, és készre főzzük. Ezután beletesszük a csontról leszedett, feldarabolt húst, és hagyjuk rotyogni még néhányat. Végül belekeverjük a rizst is, utánaízesítünk, és tálaljuk.

Megjegyzés: ha marad még a hús főzőlevéből, felhasználhatjuk bármilyen leveshez, alaplének.

Keleties tök rizzsel

Hozzávalók 4 személyre: 80 dkg tökhús (tisztán mérve, héja és magja nélkül), olívaolaj, egy hagyma, 5-6 cikk fokhagyma, egy diónyi friss gyömbér, fél-egy csípős paprika, szójaszósz, hal- vagy kagylószósz, rizsecet, só, petrezselyemzöld (vagy koriander).

Elkészítése: a gyömbért, a fokhagymát és a csípős paprikát nagyon finomra aprítjuk, a hagymát vékonyan felcsíkozzuk, a tököt pedig kb. fél cm vastag szeletekre, majd 2-3 mm-es hasábokra vágjuk. Kevés olívaolajon megdinszteljük először a hagymát, majd hozzáadjuk a fokhagymát, a gyömbért meg a csípős paprikát, és 1-2 perc után a tököt. Elkeverjük, és hagyjuk saját levében párolódni, gyakran kavargatva. Miután saját levét elfőtte, kicsinként kevés forró vizet öntünk alá mindaddig, amíg a tök meg nem puhul. Végül szójaszósszal, hal- és/vagy kagylószósszal, illetve rizsecettel ízesítjük tetszés szerint, és ha szükséges, utánasózunk. Megszórjuk aprított petrezselyemzölddel, és egyszerű vagy tetszés szerint ízesített főtt rizzsel tálaljuk.

Currys rizs színesen

Hozzávalók 4 személyre: 2 csésze rizs, 2 evőkanál olívaolaj, egy púpozott teáskanál currypor, 20 dkg zöldborsó, egy-két piros húsú kápia paprika, só, bors.

Elkészítése: egy serpenyőben felhevítjük az olajat, majd beleszórjuk a rizst. Addig pirítjuk, amíg a rizsszemek kezdenek kifehéredni, majd felöntjük 4 csésze vízzel, és megsózzuk. Amikor a víz majdnem elfőtt róla, megszórjuk a curryporral, és jól elkeverjük. Egy másik edényben megfőzzük a zöldborsót meg a csíkokra vagy kockára vágott paprikát, majd leszűrjük és a rizshez adjuk. Ízlés szerint sózzuk, borsozzuk, majd önmagában vagy bármilyen húsos étel köreteként kínáljuk.

Boldognak tartják magukat a székelyföldiek

A napokban befejeződött az adatfelvétel abban a kutatásban, melynek célja a székelyföldiek lelkiállapotának, globális jóllétének felmérése. A Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi Wellbeing kutatócsoportja a budapesti ELTE Pozitív Pszichológia Tanszékével együttműködve 1100 személytől gyűjtött adatokat, 15-70 éves Maros, Kovászna és Hargita megyei lakosoktól.

Menyhárt Borbála

Az eredmények alapján a magyarországiakkal összehasonlítva a székelyföldiek jóval elégedettebbek az életükkel. A válaszok alapján az erdélyi férfiak és nők pozitívabban tekintenek az életre, erősebb a pszichológiai ellenállóképességük, és általában jobban érzik magukat. Az eredmények szerint ugyanakkor az anyaországiak sokkal inkább képesek átélni és élvezni az életükben fellelhető apró örömöket.

Nemzetközi szinten egyre nagyobb figyelmet kap az országok és népcsoportok mentális jóllétének összehasonlítása. Az olyan mutatók, mint a Happy Planet Index vagy a Social Progress Index kidolgozása arra utal, hogy az egyes országok pénzügyi teljesítményére vagy politikai változására vonatkozó híreken túl az emberek lelkiállapotának felmérése is a polgári jóllét egyik fontos mutatója.

Magyarországon az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pozitív Pszichológia Kutatócsoportja 2016 óta minden évben elkészíti az ország boldogságtérképét, egy internetes felmérés eredményei alapján.

Krizbai Tímea, a kutatás vezetője lapunk érdeklődésére elmondta, a boldogságtérkép egy mutatója annak, hogy egy adott társadalomban az egyén mennyire elégedett minden téren. A boldogság ugyanis komplex fogalom, amibe beletartozik, hogy érzelmileg, fizikailag, szellemileg és a szociális kapcsolatok terén hogyan érzi magát az ember. Ezért a kérdőíven a pszichológiai, spirituális jóllétre, a fizikai, mentális állapotra, illetve a társas kapcsolatokra vonatkozó kérdések is szerepeltek. A felmérést készítők arra voltak kíváncsiak, hogyan érzik magukat az emberek a Székelyföldön, mennyire céltudatosak, mennyire látják virágzónak az életüket. Mint mondta, vannak olyan boldogságvizsgálatok, amelyek az anyagi jólét és boldogság között vizsgálják az összefüggéseket, ők azonban nem erre összpontosítottak, elsősorban a lélektani mutatókra voltak kíváncsiak.

A kutatás Kovászna, Hargita és Maros megyében zajlott, egy online kérdőívet kellett kitölteniük az erre vállalkozóknak. 1117 személy töltötte ki, legtöbben Hargita megyéből. Krizbai Tímea rámutatott, főként felsőfokú végzettségűek vállalkoztak erre, elsősorban őket érdekli, hogy mennyire fejlett a társadalom, amelyben élnek, mi az, amin javítani kellene. Hogy valaki mennyire boldog, az nagymértékben meghatározza, hogy milyen a problémamegoldó készsége, egy boldog ember sokkal könnyebben megoldja a gondjait, sokkal optimistább, jobban oda tud figyelni bizonyos tényezőkre, például arra, hogy védje az egészségét. Valójában azért hasznosak ezek a felmérések, mert elmondanak valamit a társadalomnak a működéséről – véli a kutatásvezető.

A részeredmények alapján a tízes skálán 7,48-as a székelyföldiek boldogságindexe, és összehasonlítva a magyarországiakéval, szinte minden tekintetben jobbak az eredményeink. A kutatásvezető szerint az is kiderült, hogy nincs különbség a fiatalok és az idősek boldogságérzetét illetően, a nyugdíjaskorúak is ugyanannyira boldogok, mint a 15–24 év közöttiek. A válaszadók nagy része céltudatosan él, és úgy érzi, értelme van az életének, elégedett a társas kapcsolataival, ami igen fontos, ugyanis a társas kapcsolatok milyensége az egyik legfontosabb tényező, ami a boldogságunkat befolyásolja. Ugyanakkor az eredmények arra is rávilágítottak, hogy a vidéken élők boldogságindexe valamivel magasabb, ami talán annak tudható be, hogy az ő életükben kevésbé van jelen a stressz.

Az érdeklődők a Székelyföld Boldogságtérképe Facebook-oldalon (https://www.facebook.com/Székelyföld-Boldogságtérképe) követhetik a rövidesen megjelenő, korosztályokra és régiókra lebontott eredményeket.

Krizbai Tímea rámutatott, a Magyar Tudományos Akadémiánál pályáztak erre a kutatásra, az ELTE kutatócsoportjának öt szakembere, valamint rajta kívül a Sapientia két oktatója, Zsigmond István és Kovács Lehel, illetve Papp Tamara harmadéves közegészségügyi szakos hallgató is bekapcsolódott. A Székelyföld boldogságtérképe kutatás csupán az első lépés volt, ugyanis szeretnék az egész Erdélyre kiterjeszteni, illetve összehasonlításképpen olyan településeken is megvizsgálni a boldogságindexet, ahol a magyarság kisebbségben él.

Így fogyhat gyógynövényekkel

A bükki füvesember „karcsúsító” tanácsai

A nyári alak télen készül, mondják – helyesen – a gyakorlott testépítők. És ha nemcsak a bikiniszezonra szeretnénk néhány kilótól megszabadulni, hanem egészségünk, fittségünk visszaszerzése is cél, akkor éppen ideje elkezdeni egy karcsúsító, méregtelenítő kúrát. Ebben segíthetnek Gyuri bácsi, a bükki füvesember tanácsai – áll a Györgytea cég lapunkhoz eljuttatott közleményében.

Szabó Gyuri bácsi, a legendás bükki füvesember neve összeforrt a gyógynövényes gyógyítással. A Magyar Érdemrend lovagkeresztjével kitüntetett bükkszentkereszti természetgyógyász tudását lányának, *Lopes-Szabó Zsuzsának* adta át, aki gyakorlott fitoterapeutaként viszi tovább a hagyományokat, és vezeti a családi vállalkozást.

Tehát ki lehetne hitelesebb „személyi edző” Gyuri bácsinál, akin 90 évesen egy kiló felesleg sincs, erejét, fizikumát a fiatalok is megirigyelhetik, hiszen ma is gond nélkül megmássza a Bükk dombjait. Gyuri bácsi nem hisz a különféle sztárdiétákban, egyszerűen csak elkezd kevesebbet enni, többet mozogni és egy különleges karcsúsító teakeveréket inni.

A sikeres fogyás titka

Gyuri bácsi úgy tanulta, és neki is az válik be, hogyha kombinálja a gyógynövényeket. Mert ahhoz, hogy leadjuk a súlyfelesleget, a zsírégetés mellett másra is kell figyelni. Például arra, hogy a fogyókúra alatt csökkentsük a savképződést. Az éhezést ugyanis még csak ki lehet bírni, de a kevés táplálék miatt feldúsuló gyomorsav maró, az éhséget még inkább fokozó hatását kevésbé. Sokaknál itt bukik meg a fogyókúrás program: muszáj valamit enniük, mert ég a gyomruk.

Tehát a cél kettős: mérsékelni az étvágyat és csökkenteni a gyomorsavat. Ha még a táplálék felszívódását is lassítani tudjuk, akkor garantált a siker, mert így gyomorproblémák és éhségérzet nélkül végig tudjuk vinni a diétát.

Milyen gyógynövényeket használ Gyuri bácsi a karcsúsító teakeverékében?

A mezei katángot mintha csak a fogyókúrázóknak teremtette volna a Jóisten. Ez az igénytelen, kora nyártól az út szélén kékellő, strapabíró kis növény inzulintartalma miatt a cukorbetegek gyógyíre: olyan energiaforrás, amely nem dobja meg a vércukorszintet, és lassan szívódik fel. Savcsökkentő hatásánál fogva mérsékli az étvágyat, tehát ez lesz a fő segítség a diétában. Ezért is kapta a tea a Mezei katángos teakeverék nevet.

A fehér akácvirág is csökkenti a savtermelődést, Gyuri bácsi a fehér akácvirág teájának fogyasztását azoknak is ajánlja, akiknél a gyomorsavasság idegi eredetű probléma.

Mondani sem kell, hogy tavasszal, amikor a növényekben elindul a nedvkeringés, és a szervezetünk is „ébredezik” a tél után, érdemes beiktatni egy kíméletes epe- és májtisztítást, vízhajtást. Bár tavaszi ébresztő, méregtelenítő kúrára Gyuri bácsi inkább a Csalános teakeveréket ajánlja, azért a karcsúsító teában is vannak tisztító gyógynövények: az aranyvessző hajtása, a gyújtoványfű, de a bodzavirág is szépen átmossa a szervezetet.

A farkasétvágyat gyakran az ingadozó vércukorszint okozza, ennek elkerülésére Gyuri bácsi a teakeverékhez a mezei katáng mellé kukoricabibét is tett, ami segít a vércukorszint, és ezáltal az inzulintermelődés egyensúlyban tartásában.

Fontos hangsúlyozni, hogy diéta, mozgás nélkül, csupán teázással egy-két hét alatt nem fogunk tíz kilótól megszabadulni. A gyógynövények, a kúrát betartva, segíthetik és támogathatják a fogyást, elindíthatják a szervezet tisztulását. A Mezei katángos karcsúsító teakeveréket maximum 12 héten át fogyasszuk, utána ajánlott négy hét szünetet tartani.

A Györgytea cég nagy hangsúlyt fektet a hagyományápolásra és az ismeretterjesztésre. A vezetett gyógynövényes túrákon és a Bükkszentkereszti Gyógynövénynapokon évente több ezren fordulnak meg, de az érdeklődés az online térben is töretlen: a gyorgytea.hu és a diabess.hu évi látogatószáma meghaladja az 1,1 milliót, és az ingyenes Györgytea mobilapplikáció is több mint 56.000 felhasználóval büszkélkedhet.

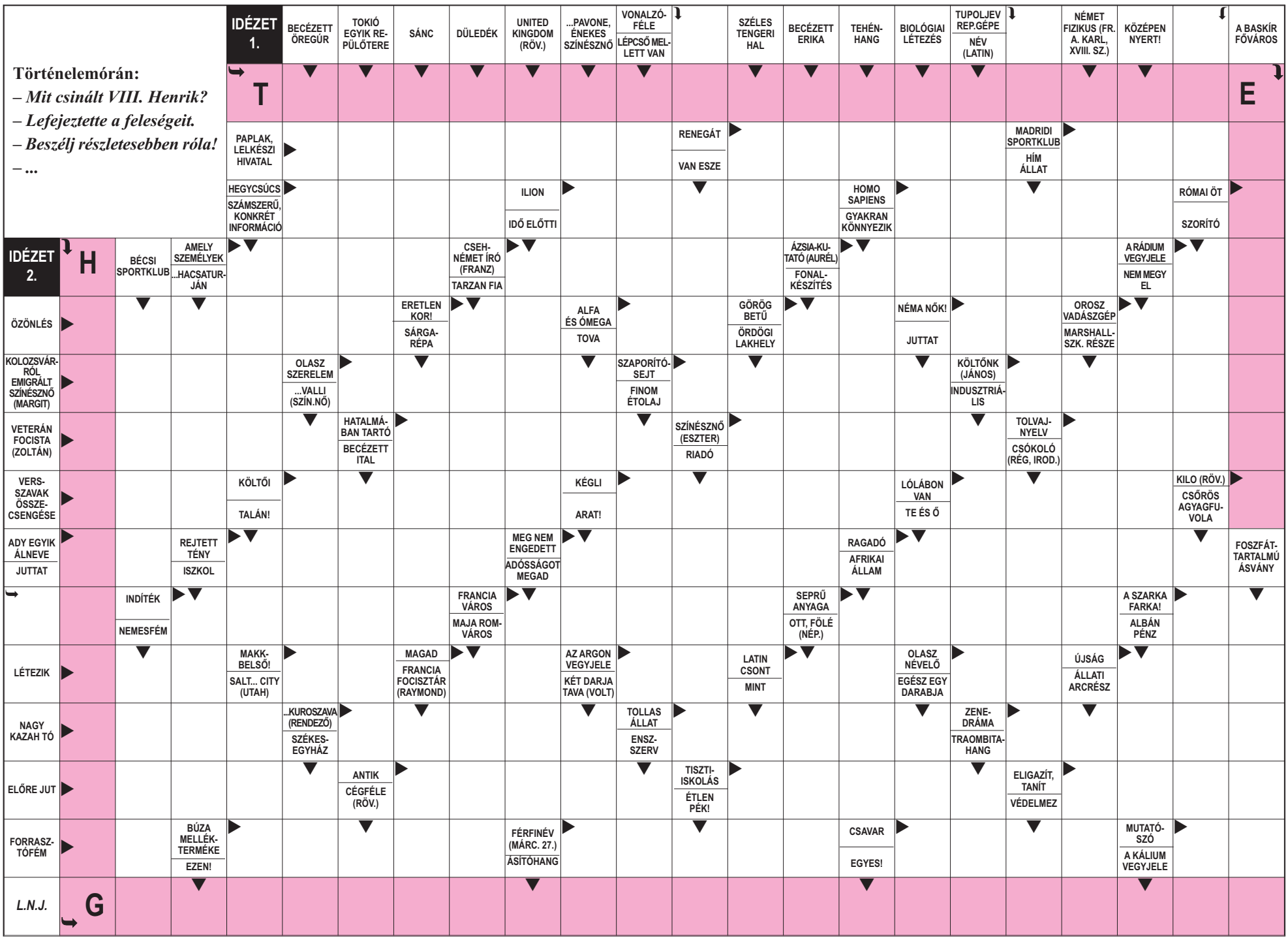

Március 21-i rejtvényünk megfejtése: *A titok felfedése mindig annak a hibája, aki rábízta valakire*

A hosszútávfutó Kozi a szovátai medvék „barátja”

A szovátai 57 éves Kozomos Lajos (Kozi) **gyerekkora óta hódol az atlétikának: előbb az 1500 méteres távon versenyzett, idővel tért rá a hosszútávfutásra. A Domokos Kázmér Iskolaközpontban vallástanárként dolgozó Kozomos úgy számolja, élete során mintegy 300-400 ezer kilométert szaladt, 76 érmet és 55 kupát nyert, s csak az utóbbi két év alatt 28 hazai versenyen 25 aranyérmet szerzett!**

Czimbalmos Ferenc Attila

Kozi – ahogyan barátai becézik – szívesen mesélt a Népújságnak hobbijáról és az azzal kapcsolatos érdekességekről is. Például arról, hogy eddig 26 alkalommal találkozott medvével...

1500 méteres távról tért rá a minimaratonra

– Mikor, hol ismerkedett meg az atlétikával?

– 12-14 éves koromban még a futballnak hódoltam, 1977-1978-ban váltottam, amikor részt vettem a szovátai ifjúsági futóversenyen, és a bukaresti országos versenyre is kijutottam. Ott figyelt fel rám a marosvásárhelyi Timbus Ioan Dumitru testnevelő tanár, aki akkor Szovátán tanított. Magánedzéseket kezdett tartani számomra, majd megyei és tartományi versenyekre is elvitt, ahol bizonyítottam.

A katonaság után civil teológia szakon végeztem, előtte is naponta 5-10 kilométereket szaladtam hobbiból, de már nem versenyszerűen. 1991-ben, Szovátán a 14 kilométeres Tavaszi Futóverseny elnevezésű félmaraton megszervezésében besegítettem a néhai Bokor Jenőnek, majd idővel a szintén helyi Kulcsár Zoltánnal közösen szerveztünk futóversenyeket.

– Milyen egyesületeknél volt leigazolt sportoló?

– Soha nem voltam egyetlen klubnál sem leigazolt sportoló, magánúton jutottam el a versenyekre, habár Timbusnak köszönhetően kis híján a valamikori AS Armatához kerültem, de a katonaság is áthúzta a számításaim. Timbus az 1500 méteres távok megtételére állított be engem, idővel kezdtem el a 10 kilométert vagy annál hosszabb távot leszaladni itt Szovátán, hogy később rájöjjek, jó terepfutó vagyok.

– Melyik nemzetközi versenyen érte el a legjobb eredményét?

– 2004 óta járok többedmagammal a 14 kilométeres Tatai Minimaratonra – amelynek a legrégebbi szovátai részvevője vagyok – , amelyen Tata testvértelepüléseinek (a holland Alkmaar, a francia Dammarie-les-Lys, a német Gerlingen, a lengyel Pinczów, a felvidéki Szőgyén, a délvidéki Magyarkanizsa és Szováta) hosszútávfutói vesznek részt. Két évvel korábban, 2017. augusztus 8-án értem el a legjobb eredményem a Tatai Minimaratonon, hiszen az 50-59 évesek kategóriájában is első lettem, és a hármas váltóban is aranyérmet szereztünk.

Sikeres „szaladó nagytata”

– Mikor kezdte el újra versenyszerűen űzni a hosszútávfutást, és itthon milyen eredményeket ért el?

– Három évvel korábban az Erdőszentgyörgyön élő Csizmadi Mihály Zsolt ultramaraton-futó barátom kért fel, hogy versenyekre járjak vele, azóta a versenyszerű terepfutás a mindenem. Abban az évben öt hazai versenyen diadalmaskodtam kategóriámban, aztán a sikerélménynek köszönhetően kedvet kaptam, majd egy évre rá, 2017-ben a 12 versenyből tízen nyertem aranyérmet, míg 2018-ban 16 megmérettetésen szaladtam, és a mérlegem 10 arany, 2 ezüst, 1 bronz, két 4. és egy 5. hely, ami nem rossz eredmény az 50-60 évesek vagy az 50+ korcsoportban.

– Miből áll egy edzése?

– Az edzésadagom napi 10-20 kilométer szaladás, versenyek előtt sprintedzéseket is tartok, akkor csak 5-6 kilométert szaladok, hogy szokják az izmaim az erőfeszítést. Edzésként sokszor Szovátáról felfutok Parajdra, hogy meglátogassam a féléves unokámat, a távolság oda-vissza 12 kilométernek felel meg. A lányomék már nem is csodálkoznak, amikor perceken belül megérkezik a „szaladó nagytata”. Az elején a szomszédbeli gyerekek nem ismertek, csak csodálkozva kérdezgették, hogy ilyenek a nagytaták, lefutnak 12 kilométert?

A vallást nagyon nehéz tanítani, így szinte naponta járok és szaladok az erdőben mintegy 1000 méter tengerszint fölötti magasságra, ez pozitív energiával tölt fel, kikapcsolódás számomra. Megjegyzem, ha egy edzésem kimarad a kedvezőtlen időjárás miatt, akkor otthon tornászom.

26 alkalommal találkozott medvével

– Erdei szaladásai alkalmával találkozott vadállatokkal?

– Persze! Sok állattal találkozom az erdőkön, mezőkön. Huszonhatszor láttam medvét, illetve találkoztam is vele futás közben, de soha nem támadott meg. Mindig megálltam, rám nézett, méregetett, majd továbbment. A vadászok szerint már éreznek és megszoktak engem a vadállatok, hiszen gyakran szaladok az ő területükön, ezért nem bántanak. Amúgy a medvékkel történt találkozásaimat egy kis füzetemben napra és órára pontosan feljegyeztem.

– Melyik volt a legijesztőbb?

– Tavaly októberben egy bozótos területre kerültem szaladva; hallottam valami mozgást, így félrehúztam az ágakat: a medve mintegy 3 méterre állt tőlem! Egy ideig farkasszemet néztünk egymással, majd megfordultam, hogy távozzam, de a lábam beszorult az ágak közé. Szerencsémre a mintegy 2-3 mázsás barnamedve átszökött rajtam, és eltűnt az erdőben. Az eset után elmeséltem otthon a történetet,

és szóltam a családtagjaimnak, hogy ha egyszer majd nem jövök haza idejében, akkor lehet, a barnamaci zsákmánya lettem. A minap egy vaddisznócsordával akadtam össze, s szerencsére recsegett a hó a szaladásomkor, így ezek elszaladtak ellenkező irányba. Szarvassal és rókával is sokszor találkoztam, mindig érzem, amikor a nyomukban szaladok, mert irtó büdösek, akár a vaddisznók.

Az összetartó családi háttér a siker titka

– Van-e utánpótlás Szovátán?

– Sajnos nincs, mert bár a fiatalok, miután megtapasztalják, menynyire nehéz és mennyire megviselő erőnléti szempontból, többet nem jönnek. Hetente legalább három–öt alkalommal kell komoly edzést tartania annak, aki a teljesítménysportnak hódol. Sajnos futóklub sincs Szovátán. Amúgy Fazakas Bíborka, Simonfi Zsuzsa, Soós Levente, Soós Zsigmond és Péter Huba hódol komolyan a hosszútávfutásnak Szovátán.

– A családja támogatja a hobbijában?

– Harminc éve házas vagyok, és amikor még udvaroltam a leendő feleségemnek, a telepről 5-6 kilométert tettem meg hozzá, ő már így szokott meg; futás nélkül hiányos lenne az életem. Elfogadta, hogy ez a hobbim, én nem kocsmázom, nem élek kicsapongó életet, havi 200-300 lejt erre költök. A lányaim is úgy nőttek fel, hogy már 2-3 éves koruktól velem szaladtak. Az egyikük terepszaladásban országos bajnok volt Soós Levente irányítása alatt, a másik a Tatai Minimaratonon (is) jó eredményeket ért el. Sőt, 70 éves testvérem, József gyakran eljön Nagyszebenből, és szívesen elvisz versenyekre, de a másik kettő is támogat. Édesapám bányász volt, úgy nevelt fel minket, hogy az életünket ne tudjuk elképzelni sport és vallás nélkül. A lélek, a szellem és a test egy hullámhosszon kell hogy legyen, ezért is élünk harmonikus házasságban, és összetartó a családunk!

– Idénre milyen tervei vannak?

– Remélem, hogy sok versenyen fogok sikeresen részt venni. Ami biztos: ott leszek az április 6-ai négy kilométeres szovátai Tavaszi Futóversenyen, valamint az egy héttel később Kolozsváron tartandó félmaratonon.

Contra jól változtatott a csapaton, sima győzelem Feröer ellen

Románia is megszerezte első győzelmét a 2020-as labdarúgó-Európa-bajnokság selejtezőjében: a válogatott a Feröer szigetek csapata ellen nyert Kolozsváron, kedd este, 4-1-re.

Románia a korábbi hat találkozó alkalmával mindig legyőzte Feröert, emlékeztetett jelentésében az NSO. Ezúttal sem történt másként: már az első félidő derekára biztossá vált, hogy a sárga mezesek Kolozsváron is felülkerekednek. Hét perc leforgása alatt Claudiu Keserü két gólt lőtt, de előtte még adott egy gólpasszt Ciprian Deacnak. Ezzel az is eldőlt, hogy Cosmin Contra vezetőedző jól döntött, amikor a Stockholmban Svédországtól elszenvedett vereséget követően módosított a kezdő tizenegyen: mindkét játékos, akinek helyet adott a csapatban, gólt szerzett. A villámgyors összeomlásig derekasan helytálló vendégek büntetőből szépítettek még a szünet előtt (a román sportági szövetség honlapján megjelent beszámoló szerzője úgy vélte, Halil Umut Meler török játékvezető meglehetősen könnyen befújta a tizenegyest – a szerk.), ám ez csak arra volt elegendő, hogy a statisztikusok rámutassanak: Feröer 2003 óta először szerzett gólt három egymást követő tétmérkőzésen.

A második félidőben George Puşcaş is lőtt egyet, így a románok fölényes győzelemmel könyvelték el első pontjaikat, vendégeiknek esélyt sem adva diadalmaskodtak. A házigazdáknál ismételten nagyon sok fiatal játékost láthattunk, a találkozó végén öt U21-es korosztályú labdarúgó volt a pályán.

Az első találatot megelőző pillanat: a földre került Keserü (b1) figyeli, amint Deac (b2) gólra váltja a tőle érkezett labdát. Fotó: FRF

Az F csoport állása						
1. Spanyolország	2	2	0	0	4-1	6
2. Svédország	2	1	1	0	5-4	4
3. Románia	2	1	0	1	5-3	3
4. Málta	2	1	-	1	2-3	3
5. Norvégia	2	0	1	1	4-5	1
6. Feröer	2	0	0	2	2-6	0

Jegyzőkönyv

Labdarúgó-Európa-bajnokság, F selejtezőcsoport, 2. forduló: Románia – Feröer szigetek 4-1 (3-1)

Kolozsvár, Dr. Constantin Rădulescu stadion, 10.502 néző. Vezette: Halil Umut Meler (török).

Gólszerzők: Ciprian Deac (26.), Claudiu Keserü (29., 32.), George Puşcaş (63.), illetve Viljormur Davidsen (40 – büntetőből).

Románia: Ciprian Tătăruşanu – Romario Benzar (46. Ianis Hagi), Cosmin Moţi, Dragoş Grigore, Nicuşor Bancu – Ciprian Deac, Nicolae Stanciu (78. Dennis Man), Răzvan Marin, Alexandru Chipciu – George Puşcaş, Claudiu Keserü (Alexandru Cicâldău).

Feröer szigetek: Gunnar Nielsen – Gilli Rolantsson, Atli Gregersen, Odmar Faero, Viljormur Davidsen – Kaj Bartalsstovu (67. Arni Frederiksberg), Brandur Hendriksson, Heini Vatnsdal (29. Rogvi Baldvinsson), Rene Joensen – Hallur Hansson (77. Solvi Vatnhamar) – Klamint Olsen.

Sárga lap: Nicolae Stanciu (16.), Cosmin Moţi (39), Alexandru Chipciu (47.), Grigore (85.), illetve Rene Joensen (15.), Frederiksberg (82.), Klamint Olsen (86.).

Eredményjelző

Labdarúgó-Európa-bajnoki selejtező, 2. forduló:

*** D csoport: Svájc – Dánia 3-3 (Freuler 19., Xhaka 66., Embolo 76., illetve Jörgensen 84., Gytkjaer 88., Dalsgaard 90+3.), Írország – Grúzia 1-0 (Hourihane 36.).**

Az állás: 1. Írország 6 pont/2 mérkőzés, 2. Svájc 4/2, 3. Dánia 1/1, 4. Gibraltár 0/1 (0-1), 5. Georgia 0-2 (0-3).

*** F csoport: Málta – Spanyolország 0-2 (Morata 31., 73.), Norvégia – Svédország 3-3 (Johnsen 41., J. King 59., O. Kamara 97., illetve Claesson 70., Quaison 86., 91.), Románia – Feröer 4-1.**

*** J csoport: Olaszország – Liechtenstein 6-0 (Sensi 17., Verratti 32., Quagliarella 35., 45+3 – mindkettő büntetőből, Kean 70., Pavoletti 76.), Bosznia-Hercegovina – Görögország 2-2 (Visca 10., Pjanic 15., illetve Fortunisz 64., Kolovosz 85.), Örményország – Finnország 0-2 (Jensen 14., Soiri 78.).**

Az állás: 1. Olaszország 6 pont, 2. Görögország 4 (4-2), 3. Bosznia-Hercegovina 4 (4-3), 4. Finnország 3, 5. Örményország 0 (1-4), 6. Liechtenstein 0 (0-8)

Erdélyi földek kisajátítása

(Folytatás az 1. oldalról)

Fotó: Nagy Tibor

Védősisak nélkül a mező közepén

Múlt héten Maroskece községbe látogattunk, ahol a községközpontban és Gerendkeresztúron zajló infrastruktúra-fejlesztési munkálatokat követhettük. Ennek kapcsán beszélgettünk azokkal a gazdálkodókkal, akiket életre szóló anyagi veszteség ért az épülgető autópálya miatt. A helyszínen a polgármesteri hivatal műszaki osztályának vezetője, *ifj. Csegöldi Miklós* mutatta meg azt az évszázadok óta használt mezei utat, amelyet kettészel az autópálya nyomvonala. Az egyelőre még csak előkészítési fázisban lévő földúton a Straco Grup Kft. ezüstszínű terepjárója érkezett, és közvetlen mellettünk megállt. A jármű vezetője a kocsiban ülve gondolkodott, látszólag nem tudta, mit is akar, vagy miként közelítse meg a hívatlan látogatókat. Mindeközben kollégánk fotózta a területet, a távolban szemet gyönyörködtető környezetet és mindazt, ami körülvett. Így a cég vélhetőleg vezető beosztású alkalmazottja vagy valamelyik ügyvezetője a sok közül megtalálta a módját annak, hogy mibe köthetne bele.

– *Miért fotóznak? Tudják, hogy maguknak itt nincs semmi keresnivalójuk?* – kérdezte arrogánsan, és érezhetően mindenáron elzavart volna a helyszínről.

– Már hogyne lenne keresnivalónk, elvégre közterületen állunk, a helybéliek földjét nézzük, azokét, akik itt születtek, itt nőttek fel, mivel az autópályának ebből a szakaszából még nem sokat látni – válaszoltuk, meglepődve rendkívüli merészségén és lekezelő stílusán.

– *Nem tudják, hogy ez itt építőtelep? Ide csak azt követően lehet belépni, hogy elmennek a telephelyre, engedélyt kérnek, védősisakot kapnak és láthatósági mellényt, ez a szabály.*

– Nem láttunk sem figyelmeztető táblát, sem elkerített szakaszt, amelyen kijelölték volna a munkatelepet. Megkérjük, mutassa meg, hol van feltüntetve, hogy ez építőtelep. Védősisak pedig a mező kellős közepén, ahol semmilyen munkálat nem zajlik, miért szükséges? Attól, hogy elvileg itt építőtelep kellene legyen, gyakorlatilag még nem az, terepszemlénk során láttuk, hogy a hídpilléreknél dolgoznak csupán – replikázott háromtagú csapatunk.

– *Mit akarnak tudni?* – vetette oda fölényesen a pár percesre nyúló vitát követően a mindenhatót játszó idegen.

– Most már semmit, mivel mindent megértettünk... A hasonló hozzáállás is egyik magyarázata lehet annak, hogy miért eredményes a Strabag és a Geiger cég, a Straco által felvállalt szakaszon pedig a tényleges munkálat helyett azzal foglalkoznak, hogy miért megy valaki a földjére... – zártuk a kellemetlen párbeszédet. Ezt követően pedig azt kerestük, hol zajlik munkafolyamat ezen a szakaszon, ahol valóban indokolt lehet a munkavédelmi felszerelés használata.

Kártérítésre nincs sok remény

A maroskecei gazdákkal beszélgetve arra a következtetésre jutottunk, hogy esetenként a magántulajdonhoz való jog megsértése mellett a kisajátított területekre nem is számolnak fel korrekt kártérítést, és még ahhoz az összeghez is a jogosultak legfeljebb tíz százaléka juthat hozzá. Mezőgazdasági területeket szabdal szét az autópálya nyomvonala, ez a legkevésbé érdekli a fővárosban tervezgetőket, így az sem, hogy a maroskecei gazdálkodók Gerendkeresztúrra kell menjenek ahhoz, hogy onnan megközelíthessék a termőföldjeiket. Ezért is kétszeres a bosszúságuk, mivel amellett, hogy kisajátították a földjüket, ezáltal alaposan megrövidítették őket, mivel az autópálya mellett a biztonsági szakaszt is tiszteletben kell tartani.

Amint *Emil Florin Mocan* polgármester a község lakosságának gondjairól tájékoztatott, a területek kisajátítása miatti kártérítést a lakosok egyelőre nem kaptak, csupán egyetlen cég, amelynek az épületeit lebontották. A jelek szerint a földtulajdonosok kevesebb mint 10%-a jut majd ténylegesen némi anyagi kártérítéshez. A legnagyobb gond az ügyintézéshez szükséges okiratok hiánya. Az a kolozsvári székhelyű ügyvédi iroda, amely a kisajátításokból adódó kártérítésekkel foglalkozott, értesítette azokat a tulajdonosokat, akiknek földterülete az állam tulajdonába került, hogy húsz napon belül nyújtsák be a tulajdonviszonyt igazoló dokumentumokat. A legtöbb tulajdonos azonban értelemszerűen nem rendelkezik azokkal, legtöbb esetben a hagyatéki tárgyalást sem rendezték, nem beszélve a telekelésekről. Vannak olyanok is, akiknek a 30 ár területéből 10 árat sajátítottak ki. A kisajátított földterületekért négyzetméterenként 1,2 lejt ígértek az érintetteknek, mindent egybevetve kevesebbet, mint amennyiért beszerezhették volna a szükséges hivatalos okmányokat, és a hagyatéki tárgyalást, telekelést stb. rendezni lehetne. Időközben már a kolozsvári ügyvédi iroda is visszalépett a megbízatástól.

A gazdák megélhetése a tét

A helybéli gazdákat rendkívül súlyosan érinti annak a földútnak a felszámolása, amelyen eddig mezőgazdasági gépekkel megközelíthették a szántóföldjeiket. Az autópálya nyomvonalának tervezése során sok mindent figyelmen kívül hagytak, így azt is, hogy a földművelésből élők megélhetését veszélyezteti a mezei út felszámolása.

– Autópályapárti voltam és maradok, de az országos autópályaügynökség rugalmatlansága rendkívül felháborító. Nyugaton a vadállatoknak biztosítanak zöldfolyosókat, mifelénk még a vidéki gazdálkodók megélhetése sem érdekli a felelősöket. Mióta polgármester vagyok, nem láttamoztam egyetlen olyan tervrajzot sem, amellyel azt a földutat felszámolják, mivel mindannyian tudatában vagyunk a hasznának. A közúti infrastruktúrát kezelő országos társasághoz küldött kérésünket elutasították, arra hivatkozva, hogy a terven már nem módosíthatnak, mivel uniós pénzek lehívásával zajlik a beruházás. Felháborító, hogy egy-egy település lakóinak megélhetését veszélyeztetik azok, akik úgy készítik az országos érdekeltségű beruházások tervrajzait, hogy a helyi önkormányzati vezetőkkel nem egyeztetnek, semmibe veszik az intézményünket – mondta a polgármester. Több mint háromezer hektár mezőgazdasági területről van szó, amelynek megközelítése ezen a mezei úton lehetséges, ellenkező esetben az országutat kell majd igénybe vegyék, ami sáros időben veszélyes szennyezésforrás, a forgalomba be nem jegyzett mezőgazdasági gépekkel pedig lehetetlen. A másik kerülőút Gerendkeresztúr vagy Hadrév lenne, ami időveszteséggel és üzemanyag-pazarlással jár.

*

2015-ben a Straco Grup Kft. ügyvezetőit – Alexandru Horpos – 34,65%, Traian Horpos – 24,75%, Vlad Ionel Vameşu – 19,8%, Ioana Daniela Neacşu – 9,9%, Mihaela Şerban – 9,9% és Ratree Rt. (Luxemburg) – 1% – a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Igazgatóság (DIICOT) adócsalással vádolta meg, ugyanakkor több mint kétmillió lejes adósságot halmoztak fel az állammal szemben, majd a tartozásaik miatt csődeljárás is indult a cég ellen. Ennek ellenére ugyanabban az évben három versenytárgyalást is megnyertek. Ez lehet az egyik magyarázat az építkezés lassú ütemére, a másik pedig a be nem tartott ütemtervek miatt a finanszírozások csökkentése. 2015 januárjában az Országutak Infrastruktúráját Kezelő Hatóság (CNADNR) a Radnót–Maroskece közötti szakasz építését a társulásként pályázó Strabag és a Straco cégnek ítélte, melynek értéke 397 millió lej volt, ezt azonban megóvták. Március 16-án az óvásokat elbíráló országos bizottság helyt adott az óvásoknak, és elrendelte az ajánlatok újraértékelését, de ezt a döntést is megóvták a fővárosi Táblabíróságon. Többszöri halasztás után elfogadták az óvásokat elbíráló országos bizottság döntését, és újravizsgálták a versenytárgyalás ajánlatait, ez a „kezdet” azonban öt hónapnál hosszabb késlekedést jelentett. Az Országos Útügyi Hivatal (CNAIR) által közölt jelentések szerint az Aranyosgyéres–Maroskece–Radnót szakaszra héával (TVA) együtt 462 millió lejre lenne szükség, hogy mindkét szerződés teljes mértékben megvalósuljon. A kormány állítólag ennek mintegy 35,6%-át szánná az észak-erdélyi autópálya Marosvásárhely és Bors közötti teljes hosszára. A Straco által épített Aranyosgyéres–Maroskece szakasznak egyelőre kevesebb mint húsz százaléka készült el, tavaly a versenytárgyaláson megnyert munkálat mennyiségének alig 13 százalékát sikerült a vállalkozásnak elvégeznie.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ bútorozott kertes ház. Tel. 0747-539-055. (1817)

ELADÓ ház telekkel Panit 124. sz. alatt. Tel. 0747-997-792. (5/1544)

TŰZIFA eladó. Tel. 0742-732-247. (1/1867-I)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0758-206-683. (14/1881-I)

ELADÓK malacok. Tel. 0728-971-777. (3/1989-I)

ELADÓ szürke Matiz, 2007-es évjárat, 55.000 km-ben. Ár: 1.000 euró. Tel. 0742-667-473. (mp.-I)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Leopold Krisztina névre szóló egyetemi ellenőrzőm. Semmisnek nyilvánítom. (5/1997)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (8/1722)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (8/1965)

ALKALMAZUNK hegesztőt, lakatost. Tel. 0744-572-889. (21056)

VÁLLALUNK: tetőkészítést (Lindab lemez, cserép), szigetelést, ácsmunkát és bármilyen más munkát. Tel. 0748-669-239. (4/1837-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0746-854-850. (27/1953-I)

TETŐFEDŐ bádogosmester vállalja bádogtető készítését, szerelését és javítását, csatorna készítését és szerelését különféle anyagokból, cserépátforgatást. Tel. 0743-903-910, 0756-525-549. (1749)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünkben örökké tartó szeretettel emlékezünk az erdőszentgyörgyi id. VERES JÓZSEFRE (volt sofőr) halálának 3. évfordulóján. Emlékét őrzik szerettei. (mp.-I)

Volt valaki, akit nagyon szerettünk, de már nincs velünk, elvesztettük. Tovább kell mennünk és élni életünk, de vele elveszett valami belőlünk.
Szomorúan emlékezünk a szerető férjre, gondos édesapára, apósra, nagytatára, dédtatára, rokonra és ismerősre, a hagymásbodoni születésű volt marosvásárhelyi lakosra, TÖVISSI ISTVÁNRA halálának 4. évfordulóján.
Hiányzol, és néha nem igazán értjük, miért mennek el azok, kik fontosak nekünk. Érezzük, hogy itt vagy, és mindig itt leszel, egészen közel, mélyen a szívünkben. Nyugodjék békében! Szerettei. (11/1968)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk március 28-án MEZEI JUDITRA szül. Schmejkál halálának 19. évfordulóján. Köszönet mindazoknak, akik ezen a napon szentelnek egy percet az emlékére. A mi szívünkben örökké élni fogsz. Gyászoló szerettei. (v.-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, rokon, jó barát és jó szomszéd,
CSEH MÁRIA MAGDOLNA
szül. Barabás
életének 77. évében 2019. március 26-án csendesen megpihent. Temetése március 29-én, pénteken 15 órakor lesz Marosvásárhelyen, a református temetőben, római katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (1/1992-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

A Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának munkaközössége őszinte részvétét fejezi ki Siklódi József kollégának ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. A Sapientia EMTE munkaközössége. (sz.-I)

Nyílt levél Péter Ferenc úrnak, a Maros Megyei Tanács elnökének

Annyira sajnálom, hogy nem hívtak meg az RMDSZ gyűléseire, e politikai párt számos komoly képviselője javára, hogy ismertethessem azt a retorikát és siránkozást, amelyekhez bizonyos RMDSZ-vezetők periodikusan folyamodnak.

Minden tiszteletem Vass Levente úrnak, a marosvásárhelyi RMDSZ elnökének, aki mindig eleget tett a helyi tanács és a polgármesteri hivatal meghívásainak, és mindig támogatta a város projektjeit. Sajnos ugyanezt nem mondhatom el a Maros megyei RMDSZ elnökéről, aki – úgy tűnik – semmit nem értett meg a város projektjeiből, holott egy Maros megyei város polgármestere volt.

A marosvásárhelyieknek az elmúlt 25 évben nagy elvárásaik voltak olyan helyi politikusokkal szemben, akik magas rangú tisztségeket töltöttek be a román államigazgatásban, például miniszterek, miniszterelnök-helyettesek, államtitkárok, ügynökségvezetők stb. voltak. Sajnos, ennyi év után a marosvásárhelyiek megundorodtak, annál az egyszerű oknál fogva, hogy nem láttak és nem éreztek semmit. Ugyanazt a nem célravezető és manipulatív munkamódszert láthatjuk most is, amikor a Maros megyei RMDSZ elnöke olyan nyilatkozatok mögé bújik, miszerint ezek a projektek nem tartoznak hozzá. Nem tartoznak, amikor a várostól idegen vagy, amikor nem ebben a városban laksz. Ebben az esetben azt jelenti, hogy nem ismered, és máshol járnak a gondolataid.

Íme néhány példa:

• A Ratosnya-projekt rendkívül szükséges a város szempontjából, egy projekt a tisztább ivóvízért, pont úgy, ahogy a világ nagy civilizált országaiban is létezik. Senkit sem érdekel a megye vezetőségéből;

• Parkolók a központi övezetben és a Jedd–nagykórház bekötőút. Újabb projektek, amelyek megoldanák Marosvásárhely forgalmi gondjainak egy részét, de amelyek nem érdeklik a megyei tanács elnökét;

• Maros-hidak építése, annál is inkább, mivel a város lakosságának 20%-a a jelenlegi hídon túli övezetben, az Egyesülés/Unirii – Mezőszabad – Hídvég térségben lakik;

• A vasút nyomvonalának áthelyezése és gyorsforgalmi bekötőút létesítése a Szászrégen – Gernyeszeg – Marosvásárhely – Transilvania repülőtér útvonalon, általam már első polgármesteri mandátumom idején javasolt projekt.

Mindezeket a megye nagy infrastruktúráját érintő projekteket vonakodva fogadták a szaktárcavezetők is. Nem is fogadhatták másként, mindaddig, amíg a Maros Megyei Tanács vezetősége nem támogatta ezeket, és még csak nem is bocsátotta megvitatásra a nagyvárosi övezet egyesület keretében. Az ország összes megyéjében ezt az egyesületet a polgármesterek koordinálják, csak nálunk fordulhat elő, hogy az egyesület elnökségét, amelynek a város környéki övezetet kellene fejlesztenie, a megyei tanácsnak adták.

Elnök úr, arra kérem, hogy tisztázza, milyen minőségében tette ezeket a kijelentéseket. Ön egy politikai alakulat elnöke, és politikai alapon nevezték ki a Maros Megyei Tanács elnökévé. Az általam betöltött tisztségről a polgárok döntöttek, amely maximális felelősséget igényel. Nagyon jól kellett volna ismernie a helyzetet, de – valószínűleg – bizonyos pártérdekek vezérlik, és nem kíván másként cselekedni, minthogy mindent megtegyen, ami Marosvásárhely város projektjeit akadályozza.

Siránkozásról beszélni az utolsó dolog kellene legyen most az ön számára, olyan kontextusban, hogy amióta önt a megyei tanács elnöki tisztségébe beiktatták, politikai kinevezés nyomán, és nem a polgárok szavazatai alapján, nem láttam, hogy a projektek feloldására irányuló eljárásokat kezdeményezett volna. Mi több, a birtokomban levő információk alapján megtiltotta a megyei tanácsosoknak, hogy részt vegyenek azokon a találkozókon, amelyeket a város és a megye nagy projektjei kapcsán kívántam szervezni.

Kíváncsi vagyok, hogyan fogja megmagyarázni a Maros megyeieknek, a marosvásárhelyieknek, mit valósított meg mandátuma három éve alatt. Elmondom, hogy ennek a városnak a lakói okosak, és szigorúan meg tudják ítélni és elemezni az ön tevékenységét.

A rám jellemző tisztességből én nem fogom elemezni az ön programját, de biztos vagyok abban, hogy a románok és a magyarok pontosan tudni fogják, mit kell tenniük akkor, amikor a támogató politikai szavazataikat fogja kérni.

Jut eszembe, a Maros megyei és a marosvásárhelyi hulladékgazdálkodási stratégiára vonatkozó háttér nyilvános tisztázását kértem öntől. A Maros Megyei Tanács 5 éve, ebből ön három éve küzd a probléma megoldásával. Még semmi eredmény. Tényleg azt akarja, hogy a szemét városává váljunk, mint ahogy Nápolyban történt néhány évvel ezelőtt?!

Elnök úr, egy egyszerű RMDSZ-tag számára is kizáró jellegű, hogy folyamatosan a város projektjeinek akadályozását kérje, hogy mindig ellene szavazzanak azoknak a projekteknek, amelyek sok közüzemi, közhasznú gond megoldását jelenthetnék.

Csak egyetlen mondatot fűzök még hozzá, elnök úr. Mutasson egyetlen esetet, amikor beleszóltam megyei tanácselnöki tevékenységébe, bár számtalan probléma akadt, amit jelezni akartam.

Levelem végén önökhöz fordulok, kedves marosvásárhelyiek, mert önök bíztak meg azzal, hogy megvalósítsam a város projektjeit. Igen, tisztelt marosvásárhelyiek, helyes védelmezni a városukat, mindaddig, amíg láthatjuk, mi történik körülöttünk. Teljesen természetes, hogy tiltakozzanak, amikor olyan politikusok, akik egész életükben semmit nem tettek, most ráébrednek, hogy sárral mocskolják be a város és a marosvásárhelyiek arculatát.

Dr. Dorin Florea, Marosvásárhely megyei jogú város polgármestere

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK stabil munkahelyet óhajtó személyeket RAKTÁROSI állás betöltésére. Ajánlatunk: munkaszerződés meghatározatlan időre, fix fizetés, teljesítményarányos bónuszok és étkezési jegyek. Munkaprogram: hétfőtől péntekig 10-19 óra között. Feltétel: számítógép-kezelési ismeret. Az érdekeltek küldjék el önéletrajzukat a https://www.renania.ro/cariere/ honlapra, vagy hívjanak a 0372-759-230-as telefonszámon. (63445-I)

ALKALMAZUNK SZITANYOMAT-KÉSZÍTŐT. Az állás leírása: feldolgozza a vizuális információkat számítógépen, a képet pedig kinyomtatja papírra, műanyagra vagy textilanyagra; sablonok készítése; a nyomtatás előkészítése és lebonyolítása; a nyomtatott anyagok tárolása, csomagolása és előkészítése szállításra; információs támogatást nyújt az ügyfeleknek és az értékesítési osztálynak; a rendelések követése. Követelmények: legalább egy év szakmai tapasztalat, számítógép-kezelési ismeret (Corel Draw előnyt jelent), középfokú végzettség, felelősségteljes, rendszerető, a részletekre is figyelő, kreatív, tanulni és a szakmában fejlődni akaró személy. Várjuk önéletrajzukat a cég honlapjának álláshirdető oldalára: https://www.renania.ro/cariere/, vagy a cég székhelyén – Marosvásárhely, Bodoni (Budiului) utca 68. szám. Tel. 0265/264-656. (63445-I)

MEZŐCSÁVÁSI FINOMMECHANIKAI MŰHELYBE ALKALMAZOTTAKAT keresünk. Érettségivel vagy szakiskolai végzettséggel rendelkezők jelentkezését várjuk. Tel. 0749-205-427 vagy e-mail: office@elitex.ro (21090-I)

KERÉKPÁR-ÖSSZESZERELŐ MŰHELYBE (Marosvásárhely, Neuzer Kft.) jó kézügyességű és műszaki beállítottságú MUNKATÁRSAKAT keresünk. A munkafázisokat betanítjuk. Tel. 0265/261-806 vagy e-mail: info@neuzer.ro (21094)

A KOVÁCS PÉKSÉG PÉKEKET és PÉKSÜTEMÉNY-KÉSZÍTŐKET alkalmaz. Tel. 0744-403-114. (21095)

A TORDAI VÁGÓHÍD alkalmaz MÉSZÁROST és KARBANTARTÓT. Tel. 0744-644-026. (21087)

A TORDAI CÉG alkalmaz hús- és hentesáruüzletébe ELADÓNŐT. Tel. 0744-681-130. (21087)

SZAKÁCSOT/SZAKÁCSNŐT alkalmazunk a SÖRHÁZBA, Marosvásárhelyen. Ha felelősségteljes személy vagy és jó csapatszellemmel rendelkezel, várunk a Sörház csapatába, ahol családias környezetben, modern munkakörülmények között díjazzuk a minőségi munkát és a kiváló hozzáállást. Előnyben részesülsz, ha tapasztalattal is rendelkezel. Küldj nekünk önéletrajzot a jazzdome@gmail.com e-mail-címre, vagy részletekért hívj a 0723-219-757-es telefonszámon. (sz.-I)

Aszfaltoztak a Constantin Hagi Stoian utcában

– Folytatjuk az aszfaltozást a Constantin Hagi Stoian utcában. A szükséges összeget a helyi költségvetésből különítettük el, és az időjárás függvényében elkezdjük a munkát a tervben levő többi utcában is. Elnézést kérünk a lakosoktól a környéken dolgozó gépek által okozott esetleges zaj és a kellemetlenségek miatt – mondta Claudiu Maior, a polgármester tanácsadója.

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalának bel- és külkapcsolati osztálya

A marosszentgyörgyiek figyelmébe

Tekintettel arra, hogy az Aquaserv vállalat átvette Marosszentgyörgy községben a víz- és csatornaszolgáltatást, 2019. április 1-jén, hétfőn 8.30-kor elkezdjük a vezetékek csatlakozási vízóráinak leolvasását.

Kérjük, engedjék meg az Aquaserv képviselőinek az elágazáshoz való hozzáférést az aknában!

Amennyiben az ivóvíz-szolgáltatás vagy a csatornázás számlázása kifizetési kötelezettség alapján történik, és nincs szabályozva a szerződéses viszony az ivóvíz-szolgáltatás vagy szennyvízelvezetés esetében, kérjük, jöjjenek el a Marosvásárhely, Kós Károly utca 1. szám alatti közönségszolgálati irodába, a szolgáltatási szerződés megkötésére, illetve a szerződési függelék aláírására. A szükséges dokumentumok:

A. Természetes személyek (háztartási fogyasztók)
– a személyazonossági irat másolata.

B. Jogi személyek
– az alapító okirat, a Cégbíróság (ORC) által kibocsátott bizonylat másolata, amely tartalmazza az intézmény törvényes képviselőjének nevét a szerződés megkötése pillanatában;
– a működési bizonylat másolata;
– a bejegyzési igazolvány másolata;
– az ingatlan/ingatlanok tulajdonjogát igazoló okirat;
– a telekkönyvi kivonat (három hónapnál nem régebbi);
– a szerződés/bérleti szerződés vagy (esetenként) kölcsönszerződés másolata, csatolva a tulajdonos által adott meghatalmazást, hogy a bérlő megkötheti a szerződést;

– a használt-hasznosított mennyiségek átvételéről szóló jegyzőkönyv másolata, amelyben feltüntetik a Román Vizek Országos Igazgatóságával megállapodott, saját forrásból átvett vízmennyiséget;
– a törvényes képviselő személyazonossági iratának másolata;
– a vízóra-leolvasó aláírásmintája;
– a víz- és csatornaszolgáltatásra vonatkozó tájékoztatás (cf. 34/2014 SKR)
– az APM tevékenységét bemutató lap a környezetvédelmi engedély megszerzése érdekében.

Tájékoztatjuk, hogy a víz- és csatornaszolgáltatásról szóló 241/2006-os törvény értelmében a felhasználóknak nyújtott ilyen szolgáltatást kizárólag szerződés alapján végezzük.

Amennyiben mindkét szolgáltatás (ivóvíz-szolgáltatás és szennyvízelvezetés) az Aquaserv vállalattal kötött szerződés alapján működik, tekintsenek el ettől a figyelmeztetéstől.

A közönségszolgálati iroda programja:
hétfő, kedd és csütörtök 8-15.30, szerda 8-17, péntek 8-14 óra között. Call center: tel. 0265/208-888, e-mail: client@aquaserv.ro, www. aquaserv.ro

Aquaserv Rt.

Az információ hatalom

EGY KOMOLYABB BETEGSÉG MINDIG MEGRÁZÓ MÓDON ÉRKEZIK AZ EMBER ÉLETÉBE

ÉLNI JÓ!

Először nem is akarjuk elhinni. Velem ilyen nem történhet. Nem, ez egy rossz álom. A szomszéd, a munkatárs, a barát, ők igen, ők megbetegedhetnek, de nekem sosem volt még náthám sem!

A következő fázis az: miért pont én? Mit vétettem a Sorsnak, a jó Istennek, hogy így büntet? Fiatal vagyok még hozzá! Az én koromban mások vigan...

Aztán feltesszük magunknak a gyötrő kérdést: mit kellett volna, mit kell másként tennem?

Azóta, hogy egy közeli hozzátartozóm halálosnak mondott betegségével szembesültem – ennek már több, mint húsz éve –, erre a kérdésre keresem a választ. Miért betegszünk meg? Miért lesznek betegek az emberek egyre fiatalabban és egyre súlyosabban? Mit tehetünk azért, hogy egészségesebben élhessük végig az életünket, szenvedés nélkül, elkerülve a korai halált?

A genetikusok szerint az emberi szervezet 120 évre van hitelesítve, egyesek szerint még többre. Ez azt jelenti, hogy ha valaki száz évesen hal meg, még az is túl korai! Régen járványok tizedelték az emberiséget, éhezés, háborúk. A világ boldogabbik felén immár ez már nincs így. Miért, hogy bár az átlagéletkor nőtt, messze nem éri el azt, amire születtünk, amit genetikai adottságaink lehetővé tesznek?

A választ először a táplálkozásban találtam meg Ron Rosenthal segítségével: a hosszú élet titka a makrobiotika, vagyis szervezetünk ellátása megfelelő üzemanyaggal. A *Nagyi és Nati szakácskönyve* című munkám több, mint ötvenezer példányban kelt el magyar nyelven.

2003-ban találkoztam egy Magyar származású külföldön élő orvossal. Hiszem, hogy nincsenek véletlenek: ennek a nagytudású, de hajlott korú férfinak már nem volt ereje ahhoz, hogy amit kitalált, azt széles körben megossza az emberekkel. Megosztotta velem, és én arra tettem fel az életemet, hogy megismertessem mindazokkal, akiknek hasznára lehet. Egy eszközről van szó, amely a mágnesterápiát kombinálja az akupunktúrával. Azóta rengeteget tanultam a mágnesterápiáról, és megdöbbentő felfedezéseket tettem betegségeink okairól. Örökké hálás leszek ezért a találkozásért, amely elindított egy új ösvényen, és rávilágított arra, hogy a jó táplálék nagyon fontos, de nem elégséges az egészség megőrzéséhez, a betegségek leküzdéséhez.

Előadásokat tartok szerte az országban, az emberek pedig megdöbbenve hallgatnak, és azt kérdezik: hogy hogy eddig erről nem tudtak? Miért nem beszélt nekik erről senki?

Be kell látnunk, hogy a beteg ember nem egy elromlott szerkezet, amit a szerelő – az orvos – kijavít, s aztán működhet tovább. Szervezetünkben minden, mindennel összefügg. Képtelenek vagyunk függetleníteni magunkat a külső hatásoktól. Az Univerzum része vagyunk. A Föld nevű bolygón élünk, amely maga is eleven, és folyamatosan változó, és mi ki vagyunk szolgáltatva a gyakran számunkra ismeretlen erőknek és folyamatoknak. Az egész világon emberek millióidfordultak már a mágnesterápia felé, nem véletlenül. A Földünk bajban van, s vele együtt mi is szenvedő alanyai vagyunk egy természeti változásnak. Megértve ezt a problémát, ha megteszünk néhány változtatást az életünkben, képesek leszünk úrrá lenni nehézségeinken, több energia, egészségesebb élettani folyamatokat eredményez.

Személyesen hívom meg Önt!

Jöjjön el az alábbiakban megszervezett előadások egyikére. Ígérem, nem fog unatkozni, talán ez a néhány perc gyökeresen meg fogja változtatni az életét, és megoldást nyújt Önnek az egyre sürgetőbb problémáira.

Várjuk nagy szeretettel:

Kövesdi Natália,
az alternatív tudományok díszdoktora

Kövesdi Natália
nemzetközi mágnesterápia szakértő várja Önöket ingyenes személyes konzultációra is

Ha szeretné megismerni a MAGNEO módszert, szeretettel meghívjuk közönségtalálkozóinkra, Élni jó! címmel.

PRÓBÁLJA KI INGYENESEN

MAROSVÁSÁRHELY: 2019. március 30., szombat, 17:00-19:30-ig – **HOTEL PRIVO**
NAGYSZEBEN: 2019. április 1., hétfő, 18:00–20:30-ig – **AXA KONFERENCIA-TEREM**
RÂMNICU VÂLCEA: 2019. április 3., szerda, 17:30-20:00-ig – **MEGYEI KÖNYVTÁR**

KÉRJEN SZEMÉLYES KONZULTÁCIÓT, A TERÜLETI VEZETŐK VÁRJÁK MEGKERESÉSÉT

Bihar megye: Horváth Mátyás +40 (769) 696 837
Brassó megye: Pál Katalin +40 (733) 068 501
Hargita megye: Csobánczy Anna Zenobia +40 (725) 923 490
Kovászna megye: Csobánczy Anna Zenobia+40 (725) 923 490
Maros megye: Lokodi Vera +40 (740) 094 663
Szatmár megye: Zsom Jánosné +36 (20) 956 8986
Szeben megye: Fărcaș Diana +40 (732) 009 777
Grabcsev Elena +40 (744) 750 270
Szilágy megye: Anton Györgyné +36 (70) 953 9512